

Instytut Rozwoju Gospodarczego

**SZKOŁA GŁÓWNA HANDLOWA
W WARSZAWIE**

Maria Podgórska, Ewa Ratuszny

**KONIUNKTURA W BUDOWNICTWIE
I kwartał 2019**

PL ISSN 2392-3695

Badanie okresowe nr 102

BADANIA KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ INSTYTUTU ROZWOJU GOSPODARCZEGO SGH

Rada Programowa:

Elżbieta Adamowicz (przewodnicząca), Joanna Klimkowska (sekretarz), Marco Malgarini, Gernot Nerb, Ataman Ozyildirim, István János Tóth

Komitet Redakcyjny i adres Redakcji:

Konrad Walczyk (Redaktor Naczelny)

Maria Podgórska

Małgorzata Krypa

02-513 Warszawa, ul. Madalińskiego 6/8

www.sgh.waw.pl/irg

Wydawnictwo:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

02-554 Warszawa, al. Niepodległości 162

Wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną

Publikacja została zrecenzowana zgodnie z wytycznymi MNiSW

©Copyright by Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2019

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISSN 2392-3695

Nr rej. PR 18395

Informacje zawarte w czasopiśmie oparte są na wynikach ankietowego badania koniunktury w budownictwie, przeprowadzonego przez IRG SGH po raz 102. W badaniu uczestniczyło 188 zakładów budowlanych. Metodyka badania koniunktury opisana jest na stronie:

<http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KAE/struktura/IRG/koniunktura/Strony/metody.aspx>

SPIS TREŚCI

I.	OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA	5
II.	WYNIKI SZCZEGÓŁOWE	8
	1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY	8
	2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD	13
	3. SALDA I ICH SKŁADOWE	14
	1) Produkcja	14
	2) Zamówienia ogółem	16
	3) Zamówienia eksportowe	18
	4) Ceny	19
	5) Zatrudnienie	21
	6) Sytuacja finansowa	23
	7) Wykorzystanie mocy produkcyjnych	25
	8) Nakłady inwestycyjne	27
	9) Ogólna sytuacja gospodarcza	29
	10) Sytuacja budownictwa	31
	11) Bariery aktywności gospodarczej	33
III.	PODSUMOWANIE (w języku angielskim)	36
IV.	KONIUNKTURA W BUDOWNICTWIE W 2018 ROKU - PODSUMOWANIE	37

CONTENTS

I.	OVERVIEW OF THE SURVEY RESULTS	5
II.	DETAILED RESULTS	8
	1. CONFIDENCE INDICATOR	8
	2. SUMMARY OF BALANCES	13
	3. BALANCES AND THEIR COMPONENTS	14
	1) Production	14
	2) Total orders	16
	3) Export orders	18
	4) Prices	19
	5) Employment	21
	6) Financial situation	23
	7) Production capacity utilization	25
	8) Investment outlays	27
	9) General economic situation	29
	10) Situation in construction industry	31
	11) Barriers to business activity	33
III.	SUMMARY	36
IV.	BUSINESS ACTIVITY IN CONSTRUCTION INDUSTRY IN 2018 - RECAPITULATION ...	37

I. OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA

1. W I kwartale 2019 roku ogólny wskaźnik koniunktury w budownictwie (IRGCON) przyjął wartość -3,2, mniejszą o 6 punktów niż w I kwartale ubiegłego roku. Trend wskaźnika koniunktury maleje już od ponad roku.

Wskaźniki koniunktury dla sektora prywatnego i publicznego mają podobne wartości, odpowiednio równe -2,9 i -3,3, lecz w porównaniu z poprzednim kwartałem w sektorze publicznym nastąpił spadek o 11,2 punktu, w prywatnym zaś niewielki wzrost o 0,9 punktu. W bieżącym kwartale najniższy wskaźnik, o wartości -15,7, występuje w grupie zakładów krajowych osób fizycznych, a najwyższe wskaźniki, równe 15,2 oraz 14,2, występują w grupach pozostałych zakładów krajowych oraz przedsiębiorstw komunalnych.

Podobnie jak w poprzednich okresach wyraźne zróżnicowanie koniunktury obserwuje się w układzie regionalnym. Obecnie najwyższe wskaźniki występują w regionach północnym oraz wschodnim (odpowiednio równe 7,6 oraz 7,4), najniższy w regionie centralnym (-29,4).

Szczególnie duży spadek wskaźnika koniunktury w stosunku do analogicznego kwartału sprzed roku obserwujemy w grupie zakładów zatrudniających 21-100 osób (spadek o 28,7 punktów) oraz wykonujących prace związane ze wznoszeniem budynków (PKD 41 – spadek o 18,8 punktów).

2. Trend produkcji - po wyraźnym spadku na początku ubiegłego roku - utrzymuje się na poziomie zbliżonym do stałego. Obecne saldo produkcji ma ujemną wartość -30,7, o 8,7 punktów niższą niż w I kwartale przed rokiem. Podobnie sytuacja wygląda w sektorach prywatnym i publicznym - w stosunku do I kwartału ubiegłego roku są to spadki odpowiednio równe -5,0 i -27,6 punktów.

We wszystkich analizowanych grupach zakładów salda produkcji są ujemne. Najwyższe salda, równe -11,6 oraz -14,0, występują w grupach zakładów zatrudniających powyżej 100 osób oraz wykonujących prace związane ze wznoszeniem budynków (PKD 41), najniższe saldo o wartości -90,4 w grupie przedsiębiorstw państwowych.

Prognozy produkcji na II kwartał 2019 roku są zdecydowanie bardziej optymistyczne od obecnych wyników. Prognoza salda w ujęciu ogółem wynosi 29,2, dla sektora prywatnego 26,6, publicznego zaś 39,8.

3. Od początku ubiegłego roku trend zamówień w ujęciu ogółem utrzymuje się na niezmiennym poziomie. Jedynie w przypadku zamówień eksportowych obserwujemy poprawę.

W porównaniu z poprzednim kwartałem w portfelach zakładów budowlanych jest mniej zamówień (saldo wynosi -16,8), zarówno w sektorze prywatnym (-13,1), jak i publicznym (-32,4). Przyczyną jest niższy poziom zamówień krajowych (-22,4), bowiem w przypadku zamówień eksportowych obserwuje się dodatnie saldo (25,3), generowane przez wyraźny wzrost zamówień w sektorze prywatnym.

Wśród analizowanych grup klasyfikacyjnych zakładów budowlanych jedyną grupą o dodatnim saldzie zamówień ogółem, równym 2,1, jest grupa zakładów wykonujących prace związane ze wznoszeniem budynków (PKD41). Najniższy poziom zamówień (saldo równe -61,6) występuje w grupie przedsiębiorstw państwowych.

Prognozy dotyczące zamówień w przyszłym kwartale są optymistyczne dla wszystkich analizowanych grup zakładów.

4. Po raz pierwszy od połowy 2016 roku trend cen usług budowlanych jest malejący. Miarą spadku cen w stosunku do poprzedniego kwartału są ujemne salda: -19,6 w ujęciu ogółem, -18,6 w sektorze prywatnym i -24,2 w publicznym. Podwyżki cen nadal występują w grupach zakładów wykonujących prace związane ze wznoszeniem budynków (PKD41 - saldo 28,0) oraz największych zakładach, zatrudniających powyżej 100 pracowników (saldo 25,7).

Ceny usług budowlanych mogą jednak jeszcze wzrosnąć. Prognozy salda cen na nadchodzący kwartał są większe od obecnych sald i zbliżone do sald z minionego kwartału.

5. Sytuacja finansowa zakładów budowlanych szybko poprawiała się w ciągu 2017 roku - od początku 2018 roku prawie się nie zmienia. Najbardziej oceniają swą sytuację finansową zakłady związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (PKD42, saldo -31,2) oraz przedsiębiorstwa państwowe (saldo -21,1). Pozytywnie sytuację finansową oceniają przedsiębiorstwa zatrudniające powyżej 100 osób (saldo 19,9).

Firmy prywatne nie spodziewają się poprawy swej sytuacji finansowej w nadchodzącym kwartale - dla sektora prywatnego prognozowane saldo wynosi 1,6. Więcej optymizmu wykazują w tym zakresie przedsiębiorstwa publiczne, gdyż dla sektora publicznego saldo jest wyraźnie większe od zera i równe 9,3.

6. Od około połowy 2016 roku trend zatrudnienia w sektorze budowlanym rośnie, ale w bardzo słabym tempie. Obecne saldo zatrudnienia w ujęciu ogółem wynosi -16,2, ma więc wartość podobną jak w I kwartale przed rokiem. We wszystkich analizowanych grupach zakładów salda zatrudnienia są ujemne. Najniższe saldo występuje w grupie przedsiębiorstw państwowych (-65,4), relatywnie większe salda występują w grupach zakładów zatrudniających do 20 osób (saldo -10,6) oraz zajmujących się wznoszeniem budynków (PKD41, saldo -12,6).

7. W ostatnich latach w budownictwie znacznie zwiększyły się trudności z zatrudnieniem pracowników o odpowiednich kwalifikacjach. Dalsze pogłębienie tych problemów występuje w przypadku pracowników o wysokich kwalifikacjach - w porównaniu z minionym kwartałem deklaruje ten problem więcej, prawie o 5 punktów procentowych, zakładów. Nieznaczną poprawę sytuacji obserwujemy przy zatrudnianiu pracowników o niskich kwalifikacjach, o czym świadczy spadek liczby zakładów zgłaszających ten problem o 1,3 punktu procentowego.

8. Trend nakładów inwestycyjnych w budownictwie jest rosnący. W porównaniu do I kwartału ubiegłego roku saldo w ujęciu ogółem jest wyższe o 7,3. Saldo inwestycji w ujęciu ogółem jest ujemne i równe -5,5. Również dla obu sektorów własnościowych salda inwestycji są ujemne: dla sektora prywatnego -6,4 i publicznego -0,9. Dodatkowo saldo inwestycji odnotowano w grupie zakładów zatrudniających powyżej 100 osób (6,8). Najniższe nakłady inwestycyjne występują, podobnie jak w ubiegłym kwartale, w zakładach zajmujących się wznoszeniem budynków (PKD41, saldo -18,9) oraz prywatnych mikroprzedsiębiorstwach (saldo -17,3).

9. Trend wykorzystania mocy produkcyjnych ponownie jest rosnący. Saldo w ujęciu ogółem jest niemal identyczne jak przed rokiem. Pogorszenie obserwujemy w sektorze publicznym (spadek o 8,3 punktu). Najwyższe saldo wykorzystania mocy produkcyjnych, równe -1,9, utrzymuje się w grupie

przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 100 osób, najniższe o wartości -63,4 w grupie przedsiębiorstw państwowych.

Zakłady budowlane przewidują wzrost wykorzystania mocy produkcyjnych w nadchodzącym kwartale.

10. Trend ocen ogólnej sytuacji gospodarczej, formułowanych przez zakłady budowlane maleje od początku ubiegłego roku. Obecne saldo ocen gospodarki w ujęciu ogółem wynosi -6,7, jest więc mniejsze aż o 15 punktów niż w I kwartale rok temu.

W przeważającej części analizowanych grup zakładów salda ocen gospodarki są ujemne i znacznie niższe niż przed rokiem. W sektorze prywatnym saldo ocen gospodarki wynosi -5,9, w publicznym -11,1. Najniższe oceny występują w grupach przedsiębiorstw państwowych (-13,5) oraz zakładów zatrudniających od 21 do 100 pracowników (-13,6). Najwyższe saldo obserwujemy wśród zakładów zatrudniających powyżej 100 pracowników (5,8).

Prognozy dotyczące oceny sytuacji gospodarczej w nadchodzącym kwartale są niższe w ujęciu ogólnym (-8,6), w szczególności wśród przedsiębiorstw prywatnych (-12,3).

11. Zakłady budowlane oceniają sytuację we własnej branży jeszcze gorzej niż sytuację w całej gospodarce. Trend ocen budownictwa nadal maleje. Obecne saldo ocen budownictwa w ujęciu ogółem jest równe -19,7, w sektorze prywatnym wynosi -19,0 i w sektorze publicznym -24,1. Najgorsze oceny budownictwa pochodzą z przedsiębiorstw państwowych (-36,5).

Prognozy sytuacji budownictwa na nadchodzący kwartał są podobne do ocen obecnego kwartału w ujęciu ogólnym i dla sektora prywatnego (prognozowane salda równe odpowiednio -15,7 i -19,7), dla publicznego zaś są relatywnie bardziej optymistyczne (prognozowane saldo 0,0).

12. Wysokie ceny surowców i materiałów nadal są główną barierą, wskazaną przez 50% zakładów budowlanych (w poprzednim kwartale 50,8%). Drugą barierą ponownie są nadmierne obciążenia podatkowe, jednak obecnie wskazane przez 46,3% zakładów, czyli o ponad 5 punktów procentowych więcej niż w poprzednim kwartale. Obie bariery są w podobnym stopniu dotkliwe dla firm prywatnych i przedsiębiorstw publicznych.

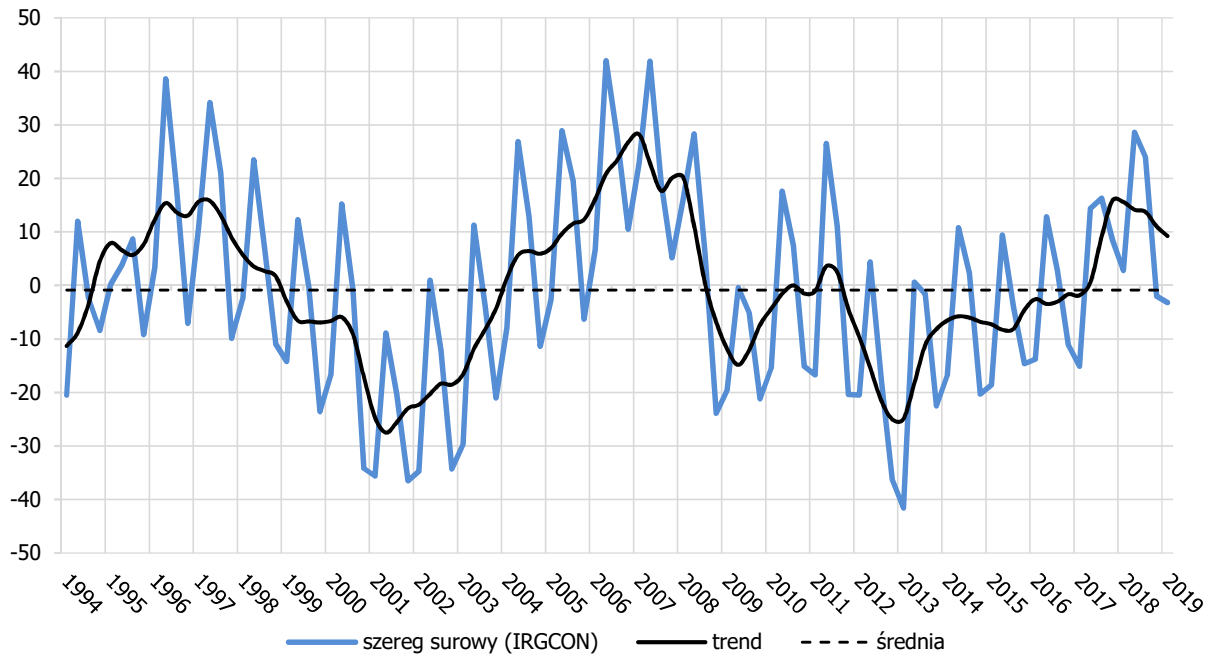
Kolejnymi barierami są: niekorzystne warunki pogodowe (obecnie 43,6%, w poprzednim kwartale 15,1%), silna konkurencja wewnątrz gałęzi (obecnie 38,3%, w poprzednim kwartale 36,2%) oraz niestabilność przepisów prawnych (obecnie 38,3%, w poprzednim kwartale 34,6%).

W porównaniu z poprzednim kwartałem udział zakładów wskazujących barierę zbyt niskiego popytu zwiększył się aż o około 13 punktów procentowych (obecnie 22,9% zakładów, w poprzednim kwartale 10,3%).

Zakłady budowlane przewidują, że w nadchodzącym kwartale - z wyjątkiem niekorzystnych warunków pogodowych i niedostatecznego popytu - pozostałe analizowane bariery będą dla nich dotkliwe w mniejszym lub co najwyżej takim samym stopniu jak obecnie.

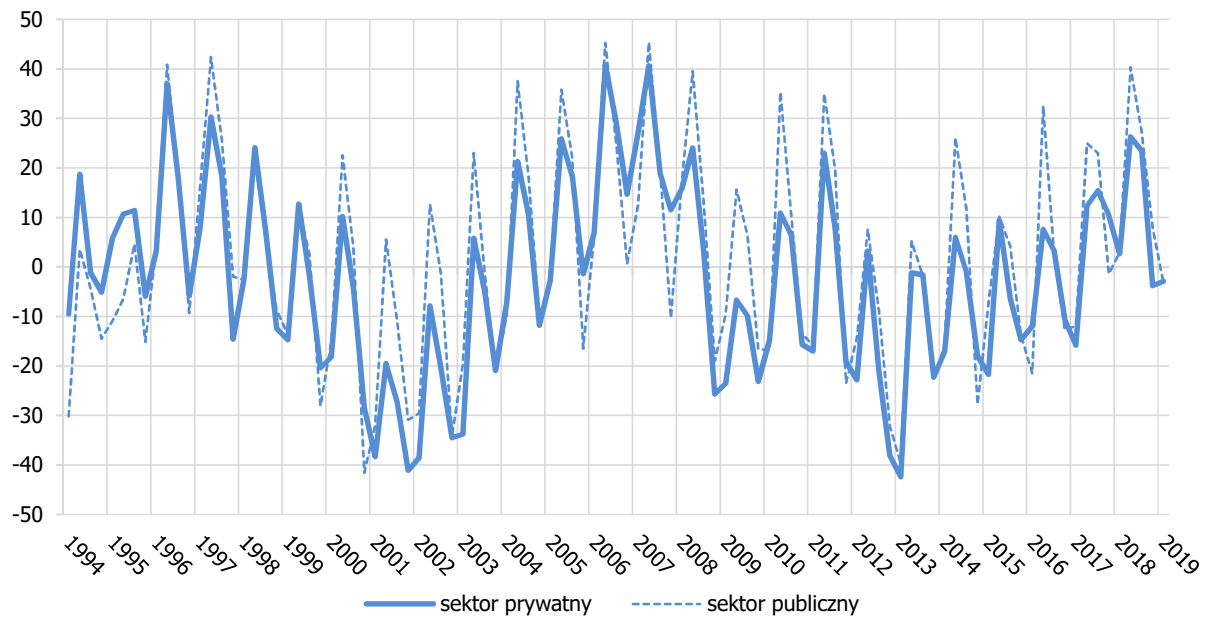
II. WYNIKI SZCZEGÓŁOWE

1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY

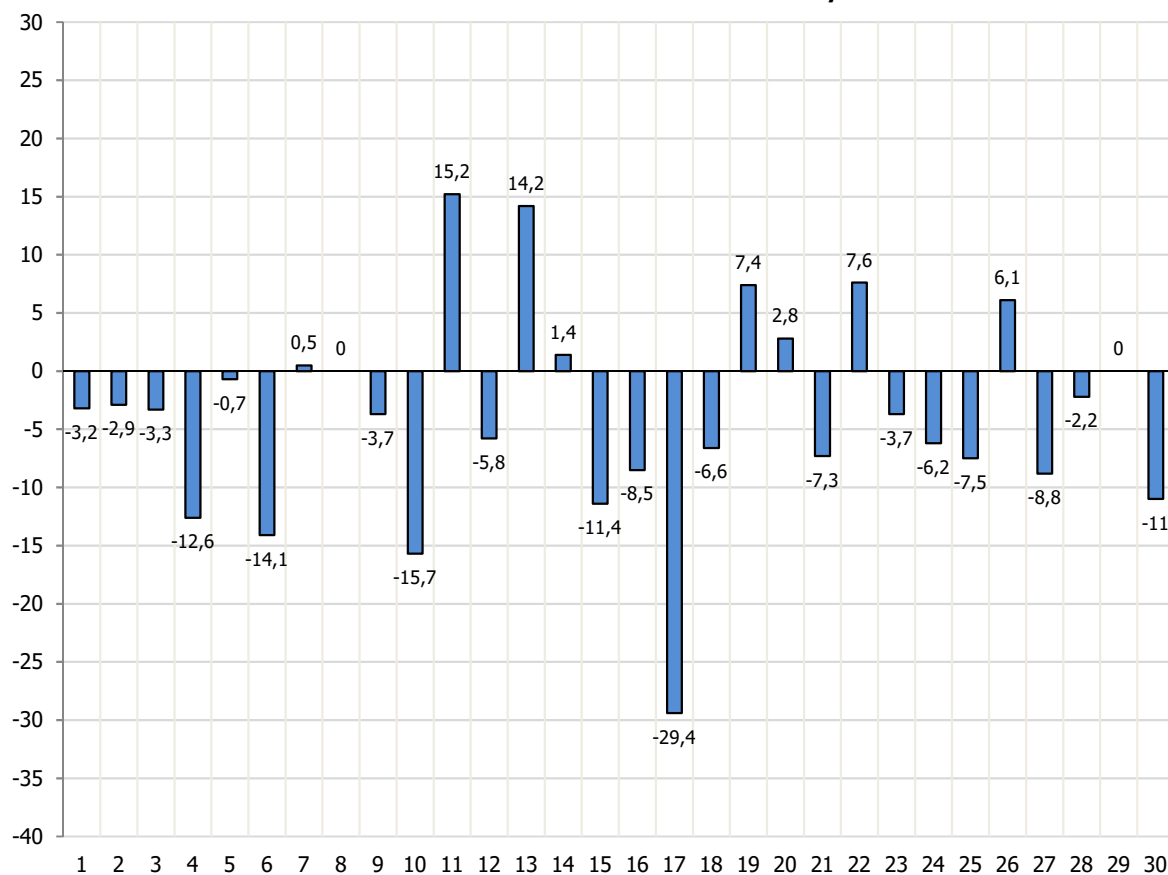
	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	Q1 2019
a. Zamówienia ogółem - stan	28,0	-16,2	34,8	40,2	23,0	-16,8
b. Zatrudnienie - prognoza	-11,1	21,8	22,3	7,7	-26,9	10,4
Wskaźnik koniunktury (IRGCON) = (a+b)/2	8,5	2,8	28,6	24,0	-2,0	-3,2

Wskaźnik koniunktury wg sektorów własnościowych

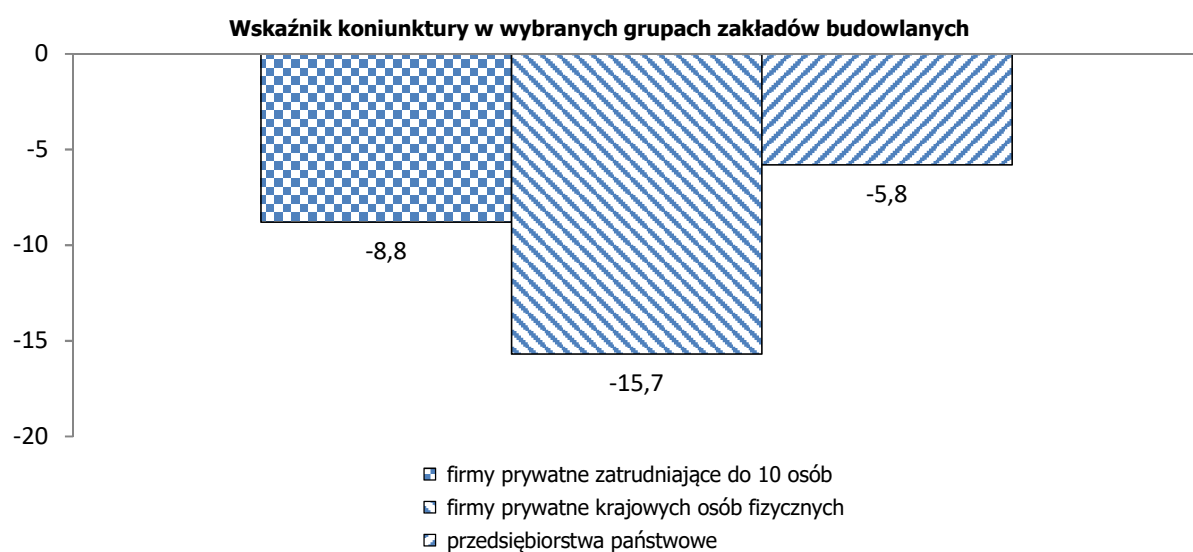
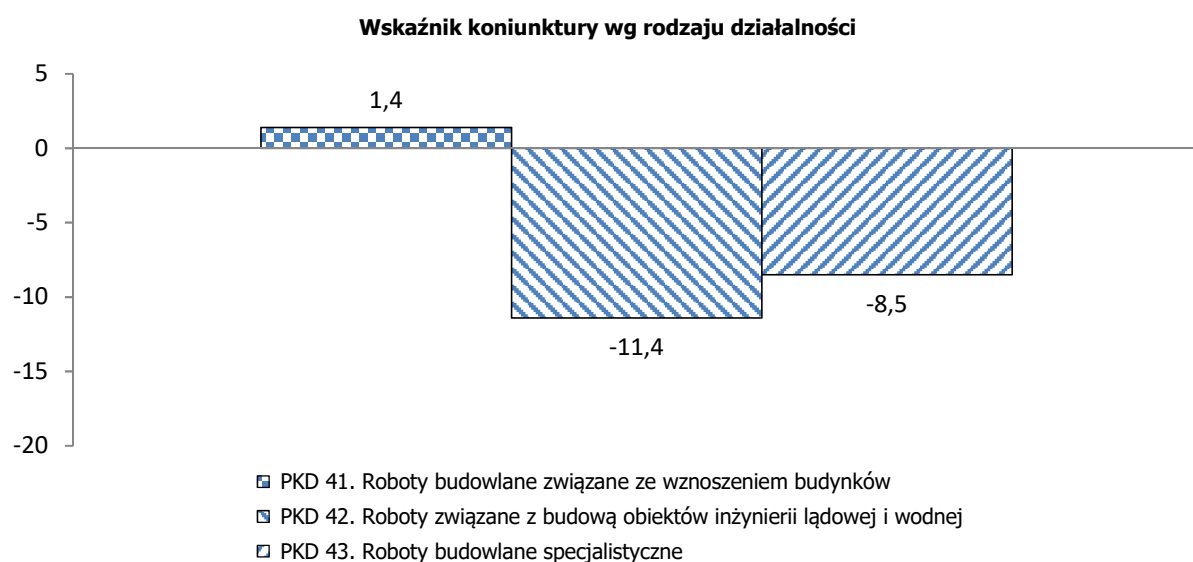
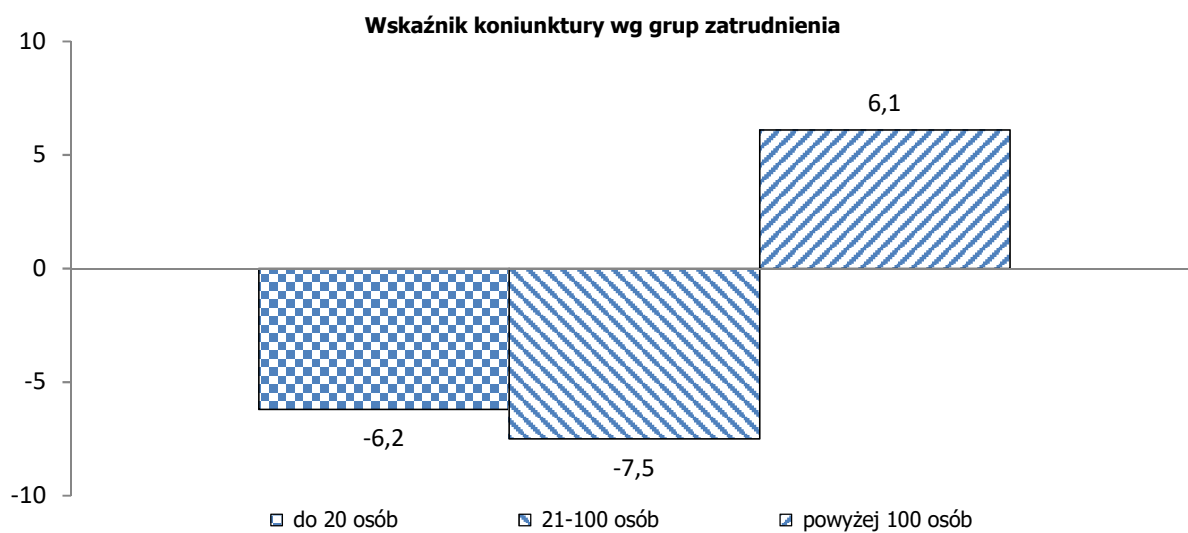

	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	Q1 2019
Wskaźnik koniunktury (IRGCON)	8.5	2.8	28.6	24.0	-2.0	-3.2
Wskaźnik koniunktury w sektorze prywatnym	10.5	2.7	26.3	23.4	-3.8	-2.9
Wskaźnik koniunktury w sektorze publicznym	-1.4	2.9	40.3	27.2	7.9	-3.3

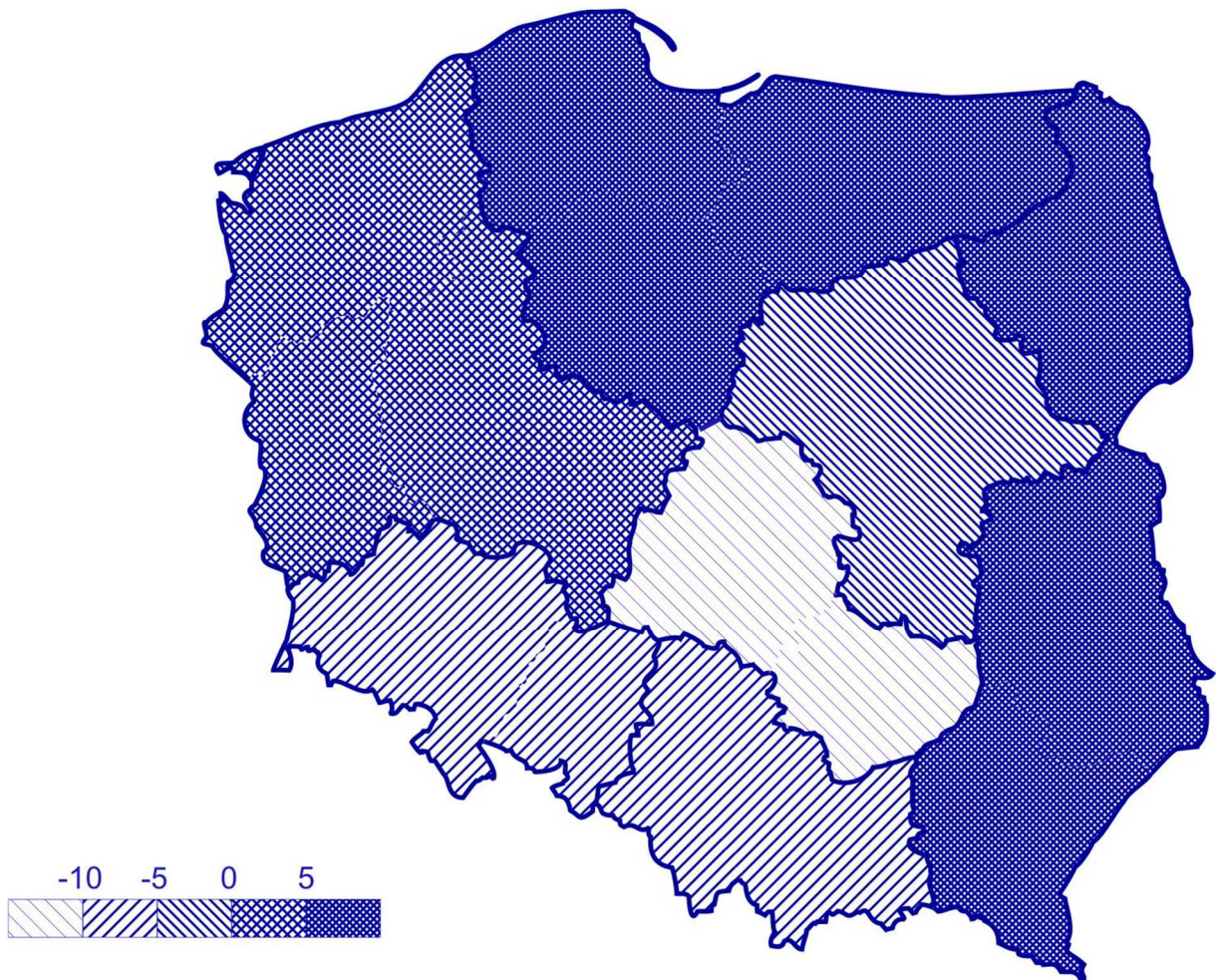
Zbiorcze zestawienie wskaźnika koniunktury

1. Ogółem
2. Sektor prywatny
3. Sektor publiczny
4. Powstałe przed lub w 1989 r.
5. Powstałe w lub po 1990 r.
6. Sektor prywatny – powstałe przed lub w 1989 r.
7. Sektor prywatny – powstałe w lub po 1990 r.
8. Sektor publiczny – powstałe przed lub w 1989 r.
9. Sektor publiczny – powstałe w lub po 1990 r.
10. Sektor prywatny – zakłady krajowych osób fizycznych
11. Sektor prywatny – pozostałe zakłady krajowe
12. Sektor publiczny – przedsiębiorstwa państwowe
13. Sektor publiczny – przedsiębiorstwa komunalne
14. PKD2007 – Dział 41
15. PKD2007 – Dział 42
16. PKD2007 – Dział 43
17. Region centralny
18. Region południowy
19. Region wschodni
20. Region północno-zachodni
21. Region południowo-zachodni
22. Region północny
23. Region woj. mazowieckie
24. Zatrudnienie do 20 osób
25. Zatrudnienie 21–100 osób
26. Zatrudnienie pow. 100 osób
27. Sektor prywatny – zatrudnienie do 10 osób
28. Sektor prywatny – zatrudnienie powyżej 10 osób
29. Sektor publiczny – zatrudnienie do 100 osób
30. Sektor publiczny – zatrudnienie powyżej 100 osób

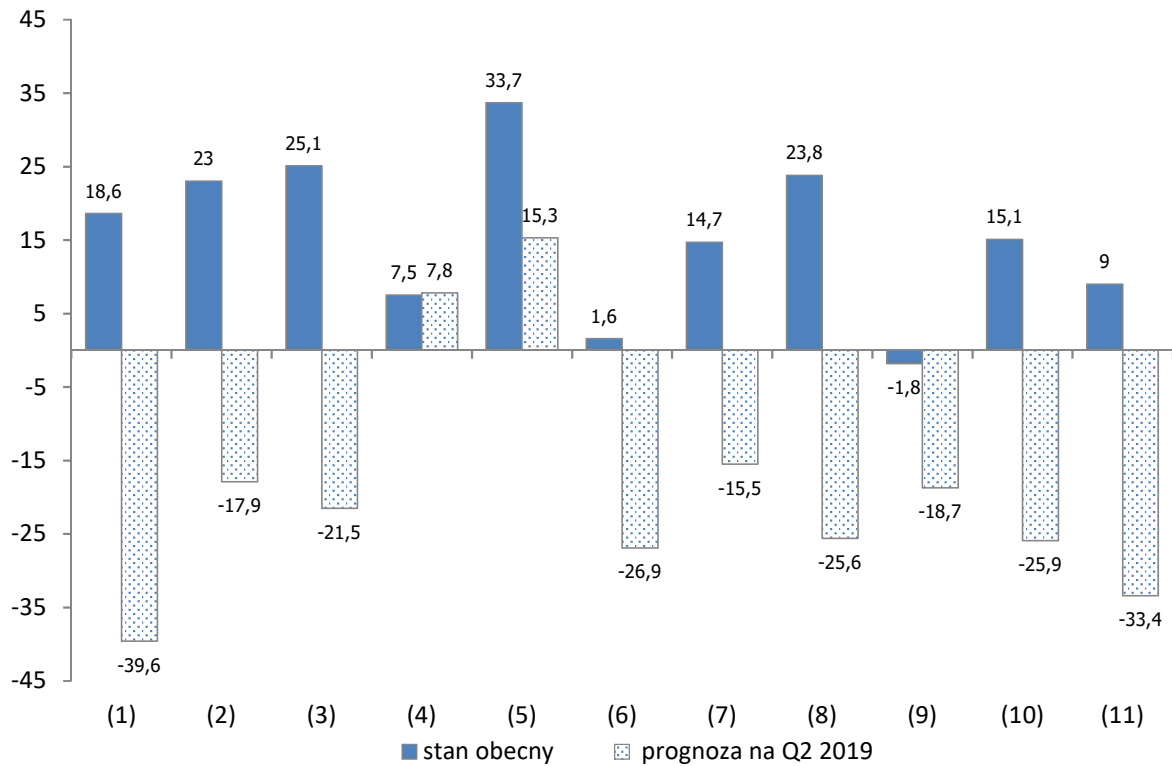
Wskaźnik koniunktury w regionach (NUTS1)

1. Region centralny	-29.4
2. Region południowy	-6.6
3. Region wschodni	7.4
4. Region północno-zachodni	2.8
5. Region południowo-zachodni	-7.3
6. Region północny	7.6
7. Region woj. mazowieckie	-3.7

*) Podział na regiony według klasyfikacji NUTS1

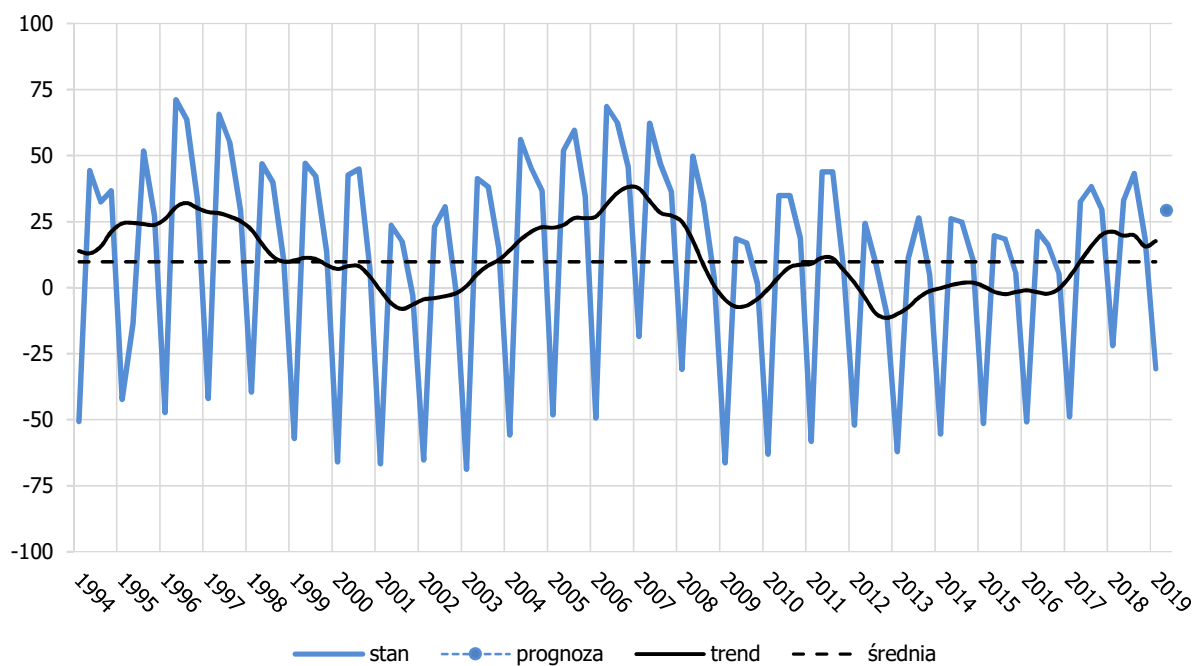
2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD

- (1) Produkcja
- (2) Zamówienia ogółem
- (3) Zamówienia krajowe
- (4) Zamówienia eksportowe
- (5) Ceny świadczonych usług
- (6) Zatrudnienie
- (7) Sytuacja finansowa
- (8) Wykorzystanie mocy produkcyjnych
- (9) Nakłady inwestycyjne
- (10) Ogólna sytuacja gospodarcza
- (11) Sytuacja budownictwa

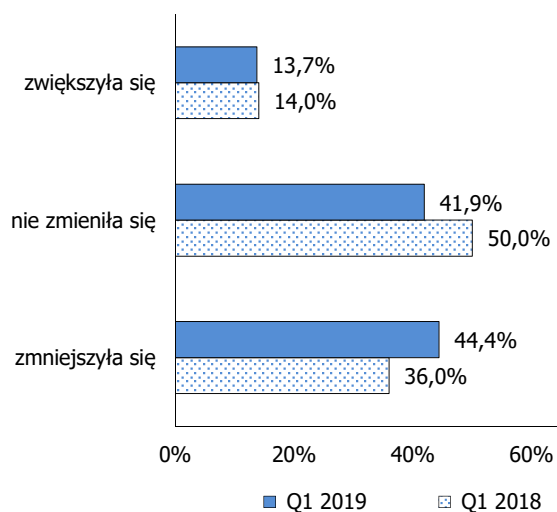
3. SALDA I ICH SKŁADOWE

1) Produkcja

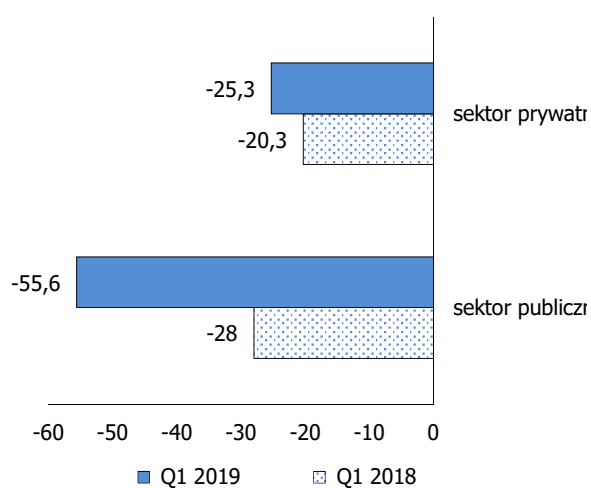

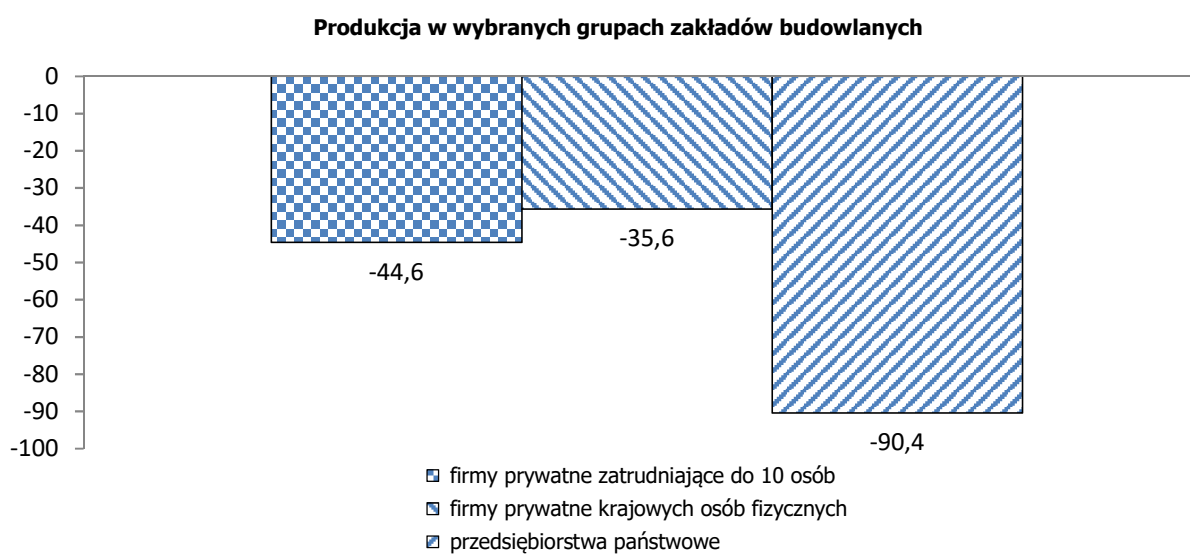
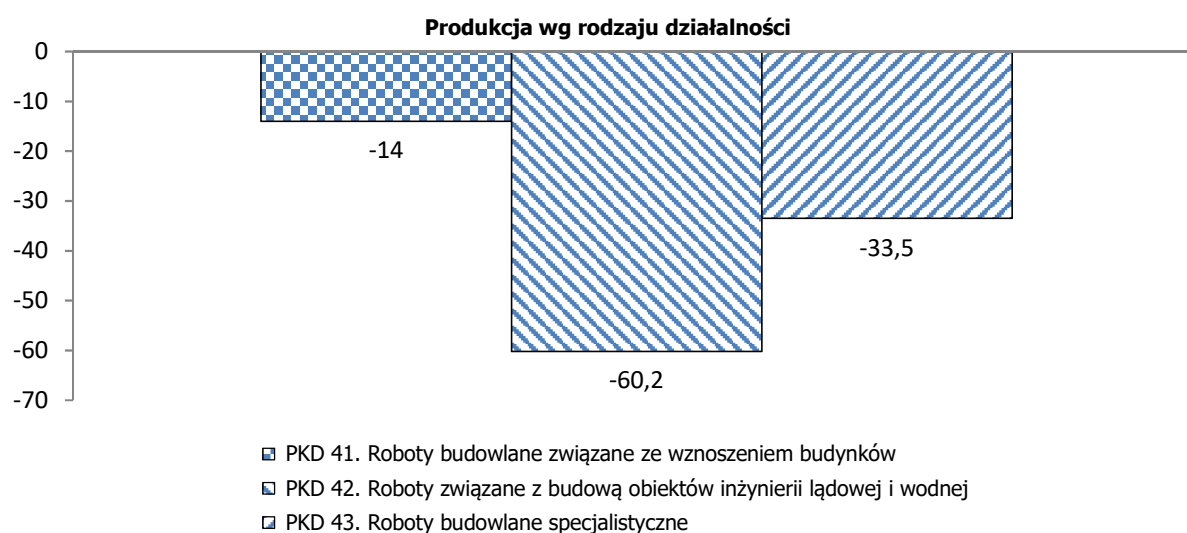
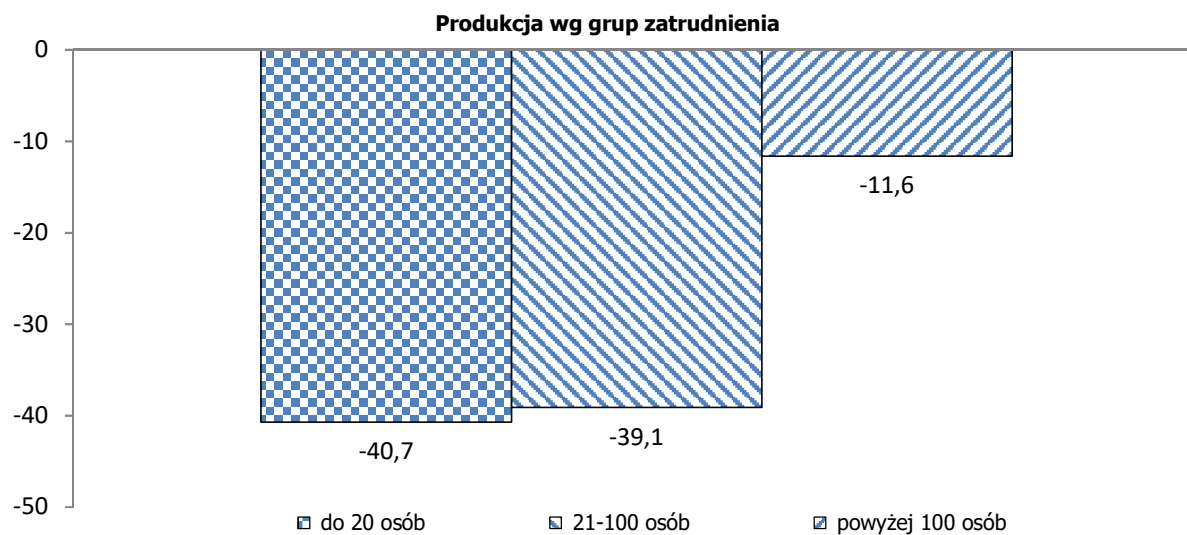
	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	Q1 2019	Q2 2019
stan	-22.0	33.1	43.2	18.6	-30.7	
prognoza						29.2

Produkcja - składowe salda

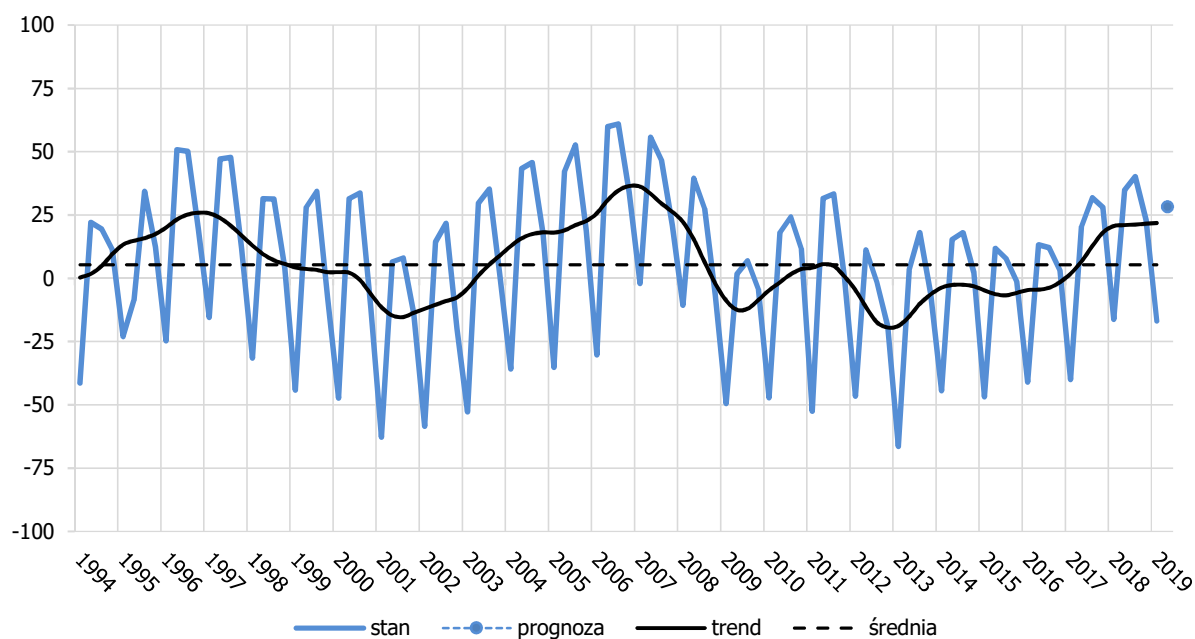

Produkcja - saldo wg sektorów własnościowych

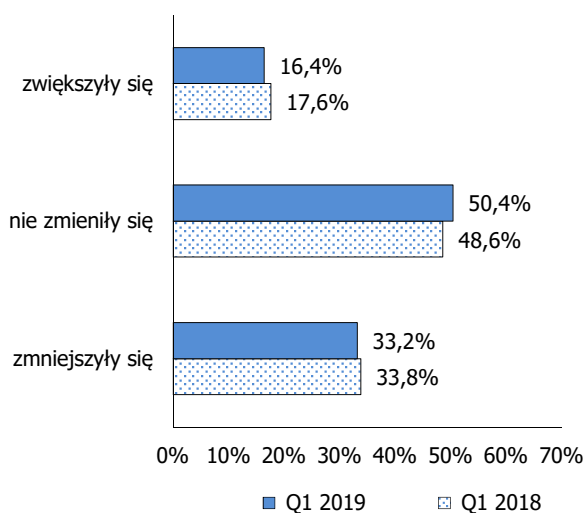

2) Zamówienia ogółem

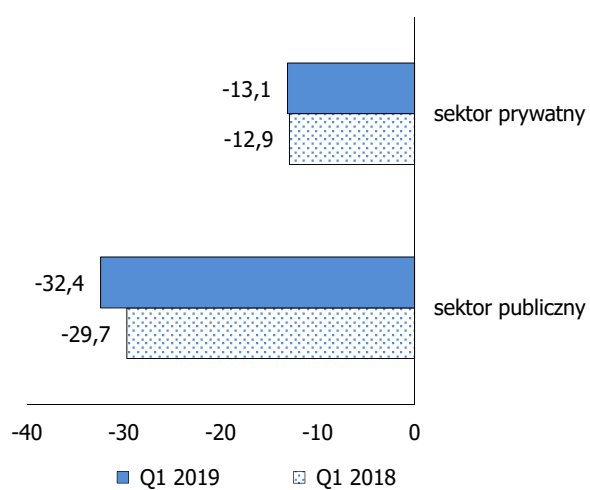

	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	Q1 2019	Q2 2019
stan	-16.2	34.8	40.2	23.0	-16.8	
prognoza						28.2

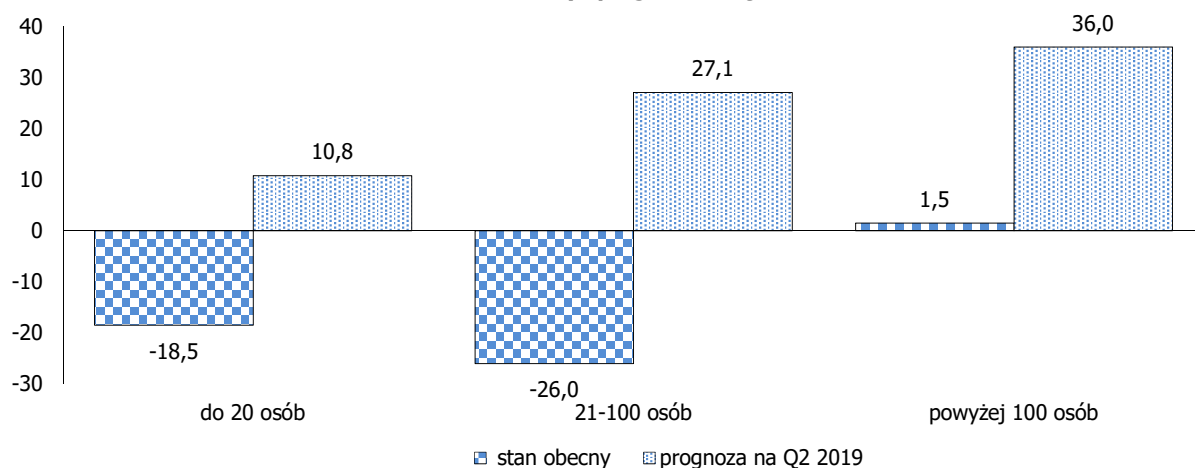
Zamówienia ogółem - składowe salda

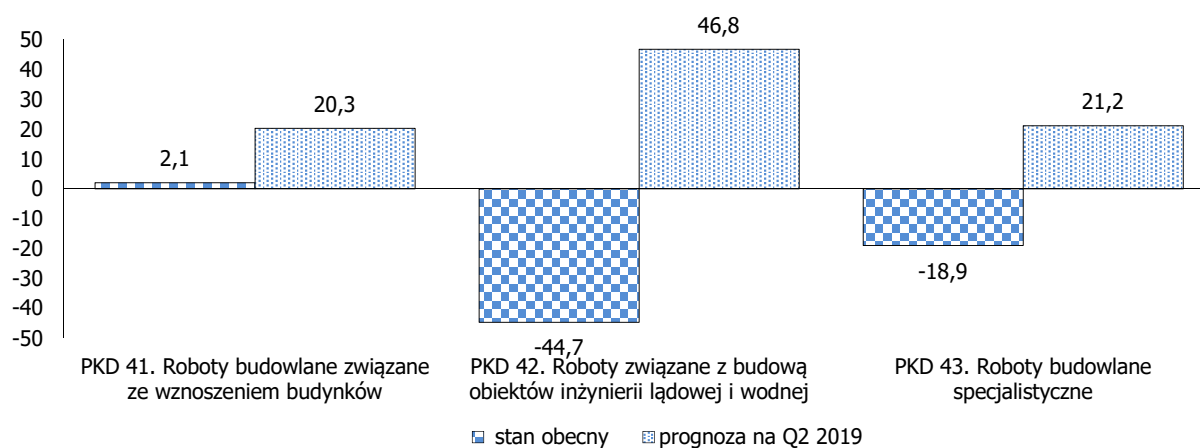
Zamówienia ogółem - saldo wg sektorów własnościowych

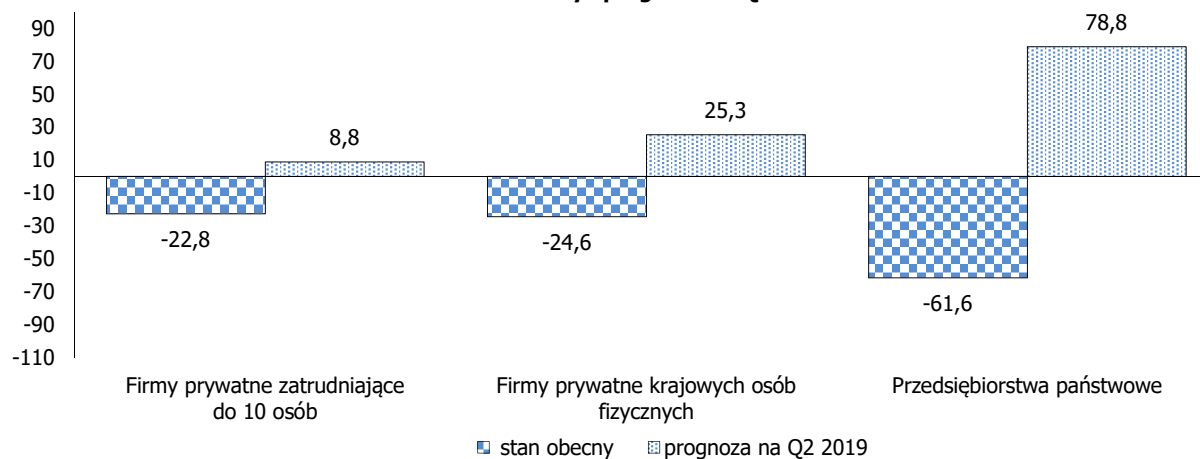
Zamówienia ogółem wg grup zatrudnienia - stan obecny i prognoza na Q2 2019

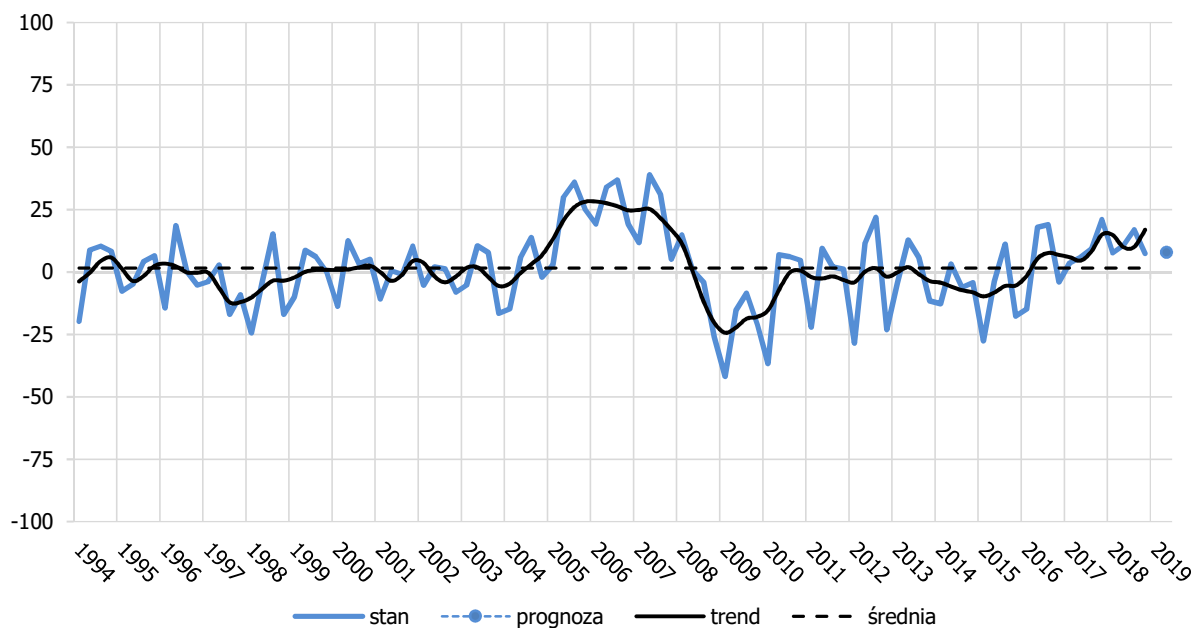
Zamówienia ogółem wg rodzaju działalności - stan obecny i prognoza na Q2 2019

Zamówienia ogółem w wybranych grupach zakładów budowlanych - stan obecny i prognoza na Q2 2019

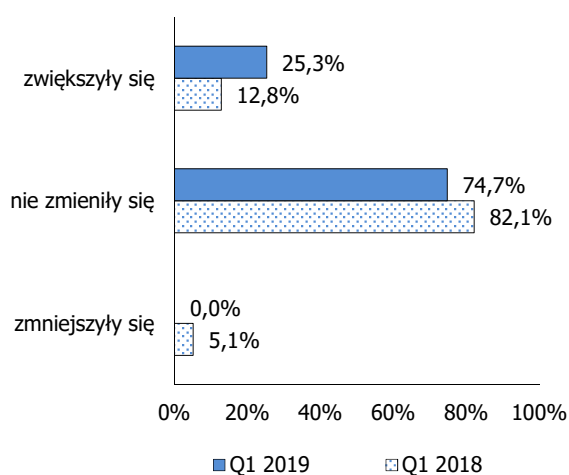

3) Zamówienia eksportowe

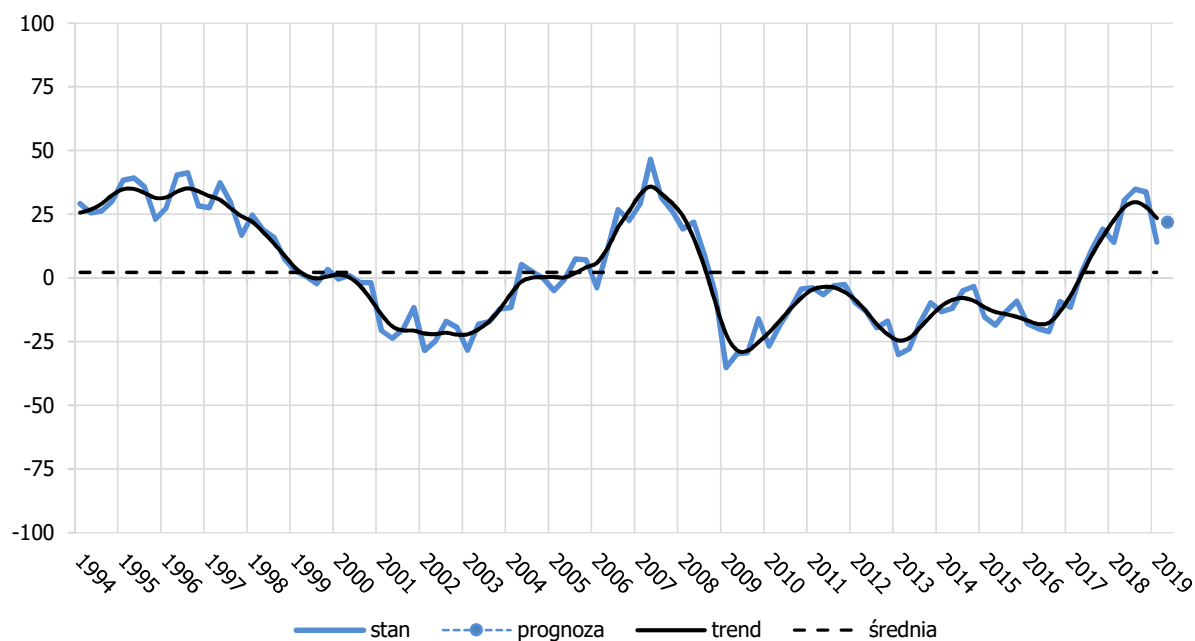

	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	Q1 2019	Q2 2019
stan	7.7	10.8	17.0	7.5	25.3	
prognoza						7.8

Zamówienia eksportowe - składowe salda

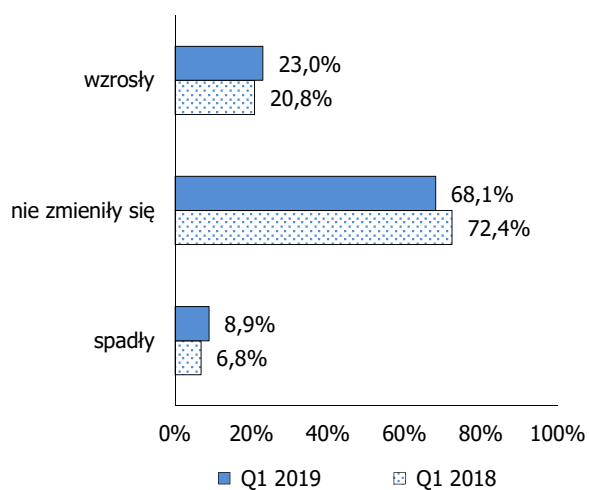

4) Ceny

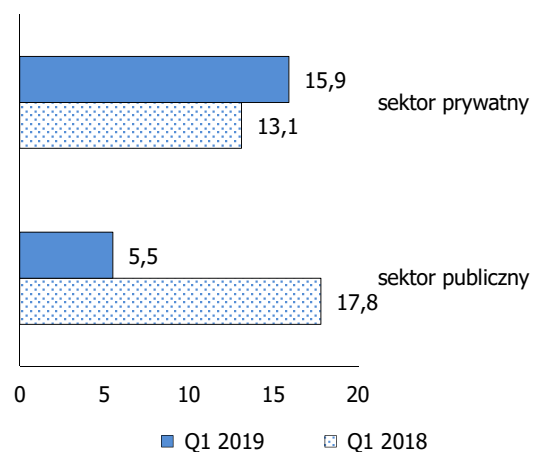

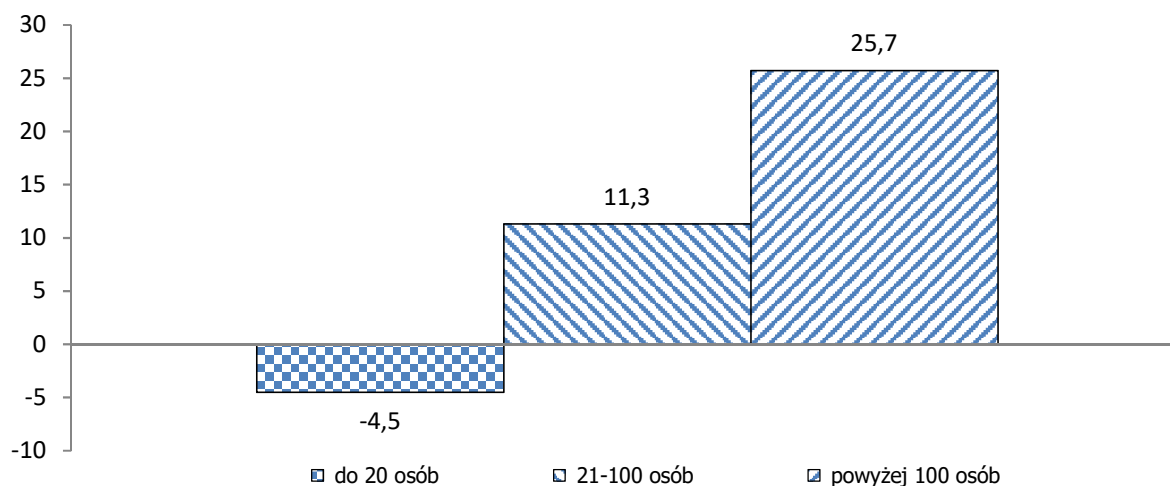
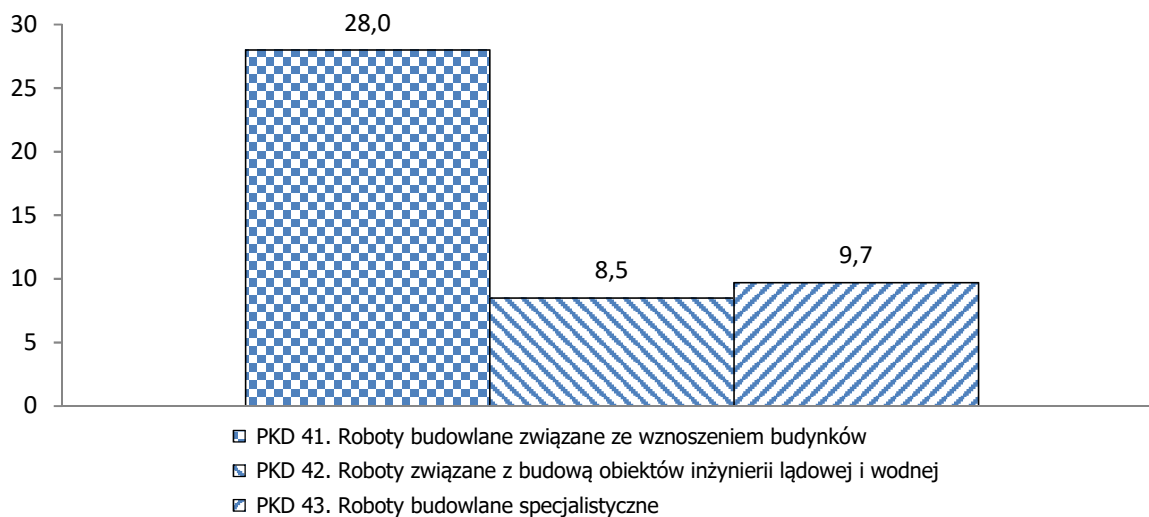
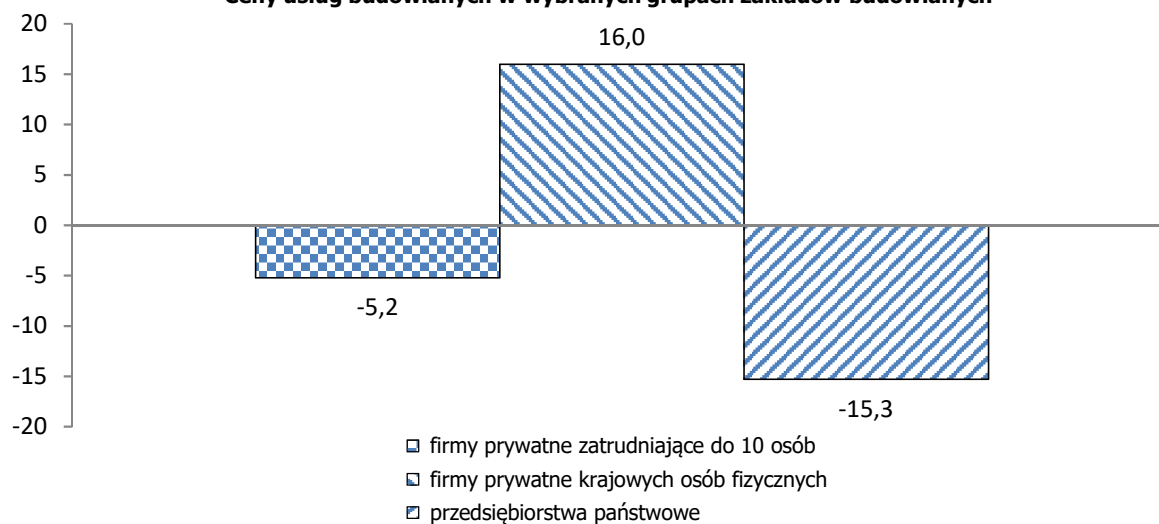
	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	Q1 2019	Q2 2019
stan	14.0	30.7	34.8	33.7	14.1	
prognoza						21.8

Ceny usług budowlanych - składowe salda

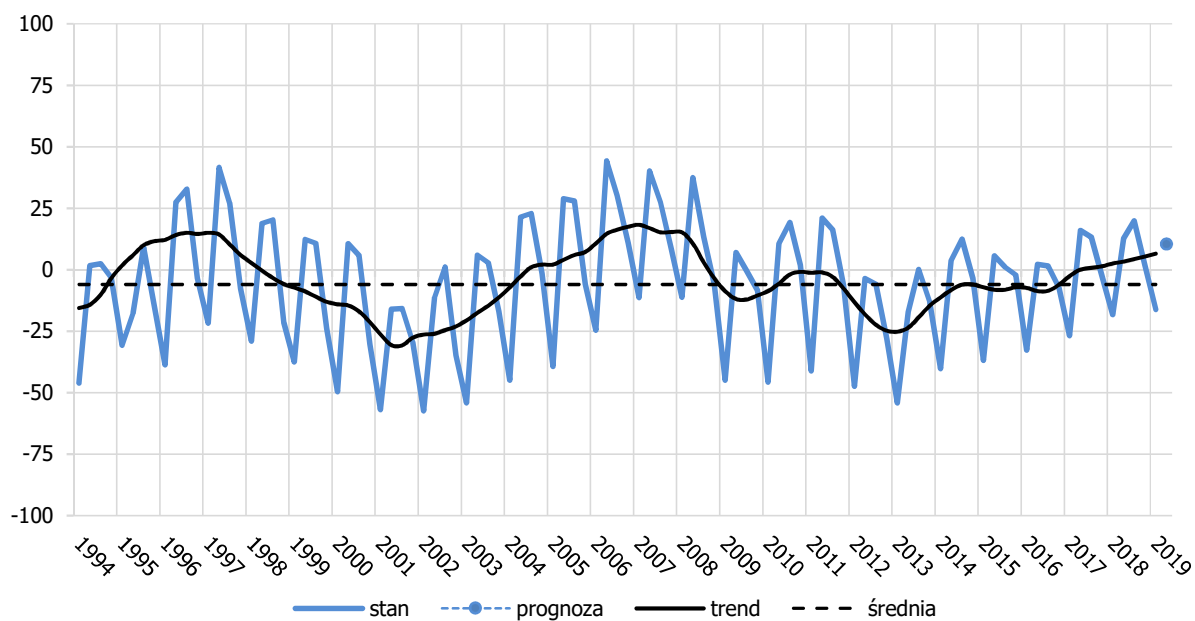

Ceny usług budowlanych - saldo wg sektorów własnościowych

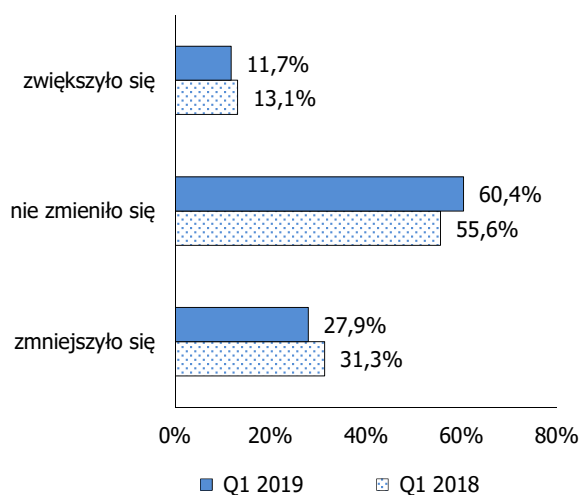
Ceny usług budowlanych wg grup zatrudnienia**Ceny usług budowlanych wg rodzaju działalności****Ceny usług budowlanych w wybranych grupach zakładów budowlanych**

5) Zatrudnienie

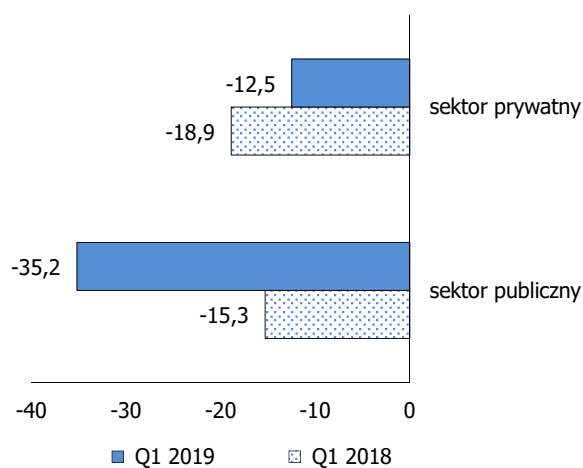

	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	Q1 2019	Q2 2019
stan	-18.2	12.7	19.9	1.6	-16.2	
prognoza						10.4

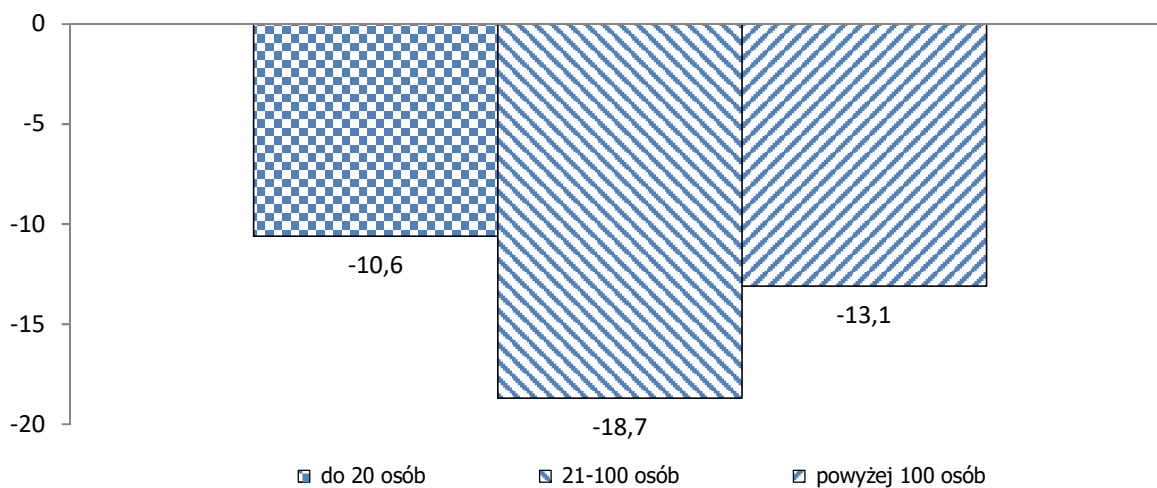
Zatrudnienie - składowe salda

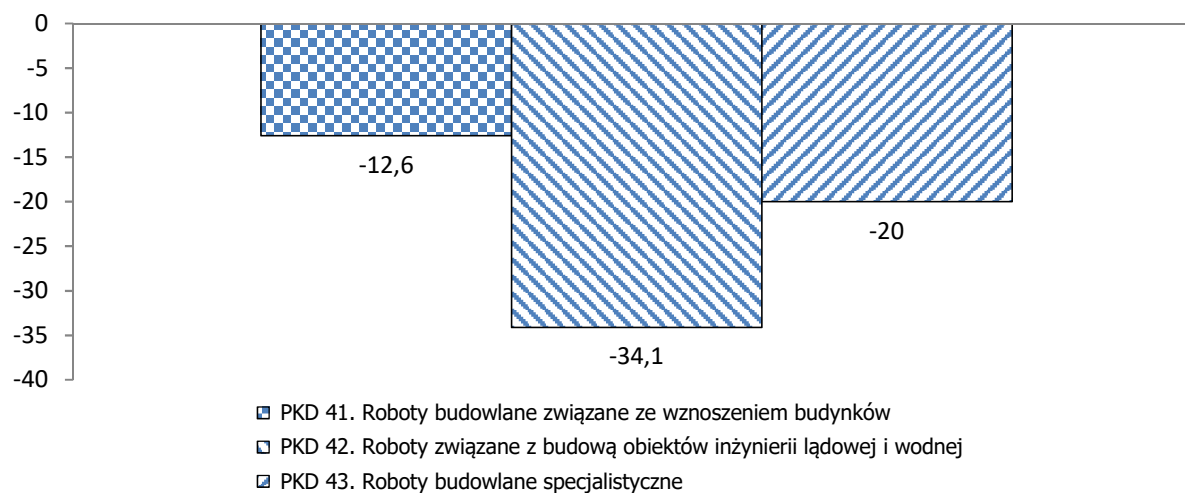
Zatrudnienie - saldo wg sektorów własnościowych

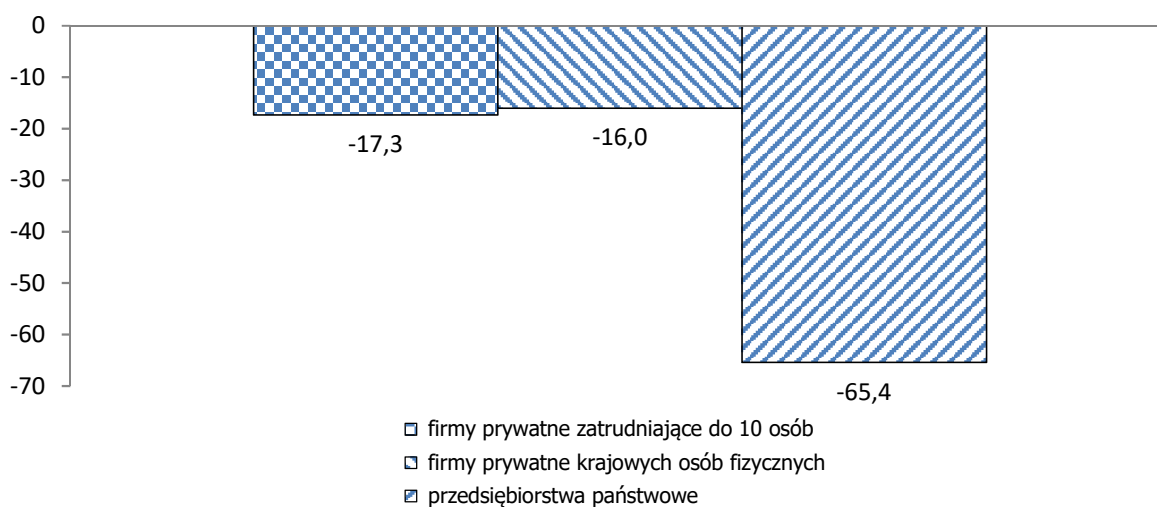
Zatrudnienie wg grup zakładów klasyfikowanych wg wielkości zatrudnienia

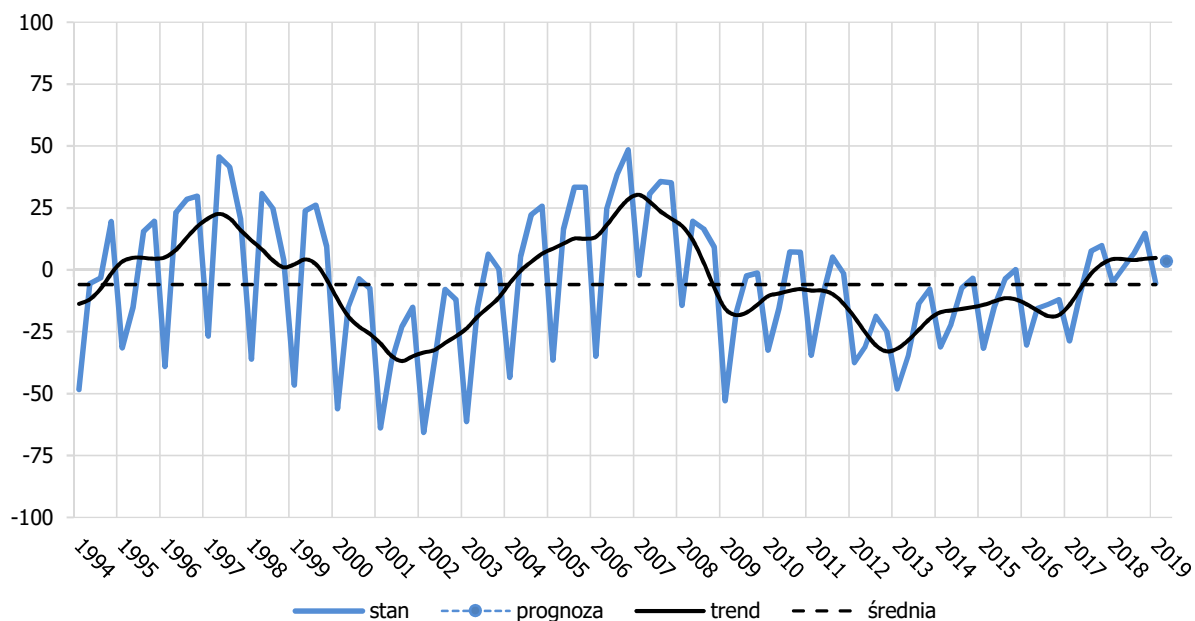
Zatrudnienie wg rodzaju działalności

Zatrudnienie w wybranych grupach zakładów budowlanych

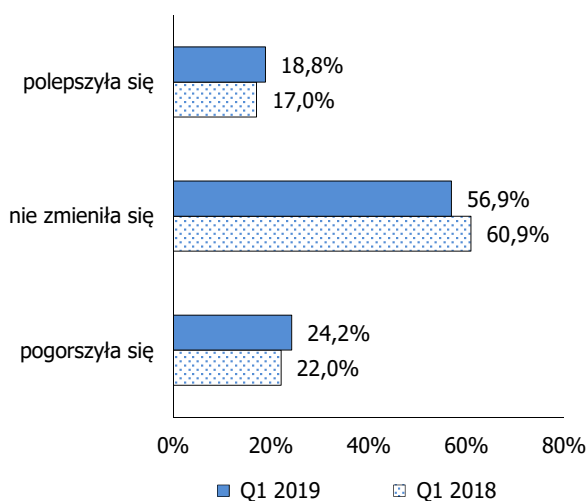

6) Sytuacja finansowa

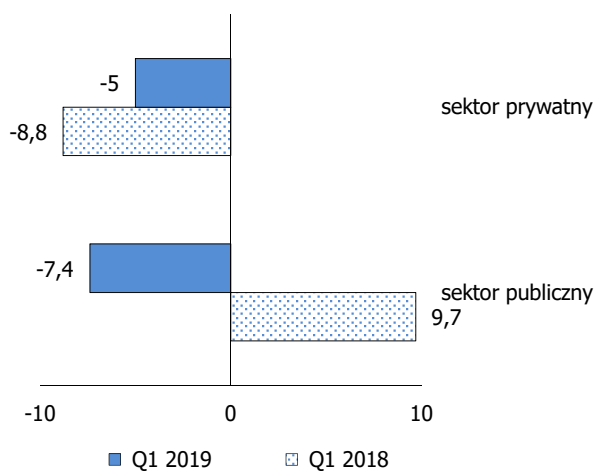

	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	Q1 2019	Q2 2019
stan	-5.0	1.1	6.7	14.7	-5.4	
prognoza						3.4

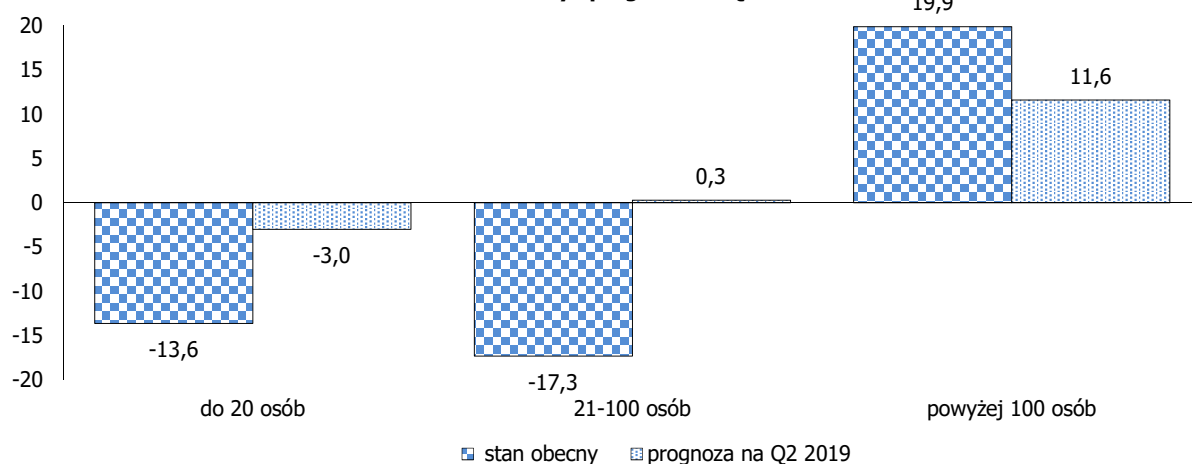
Sytuacja finansowa - składowe salda

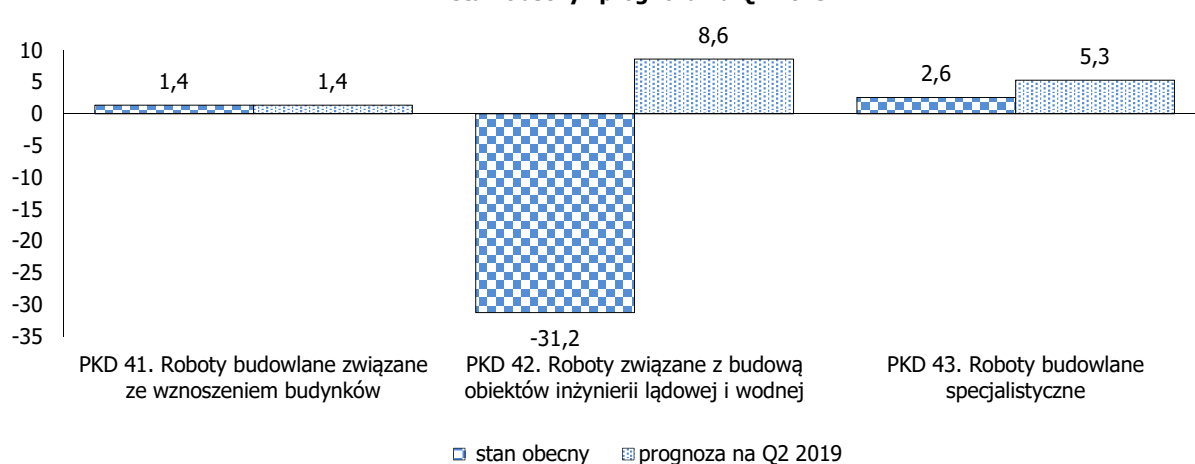
Sytuacja finansowa - saldo wg sektorów własnościowych

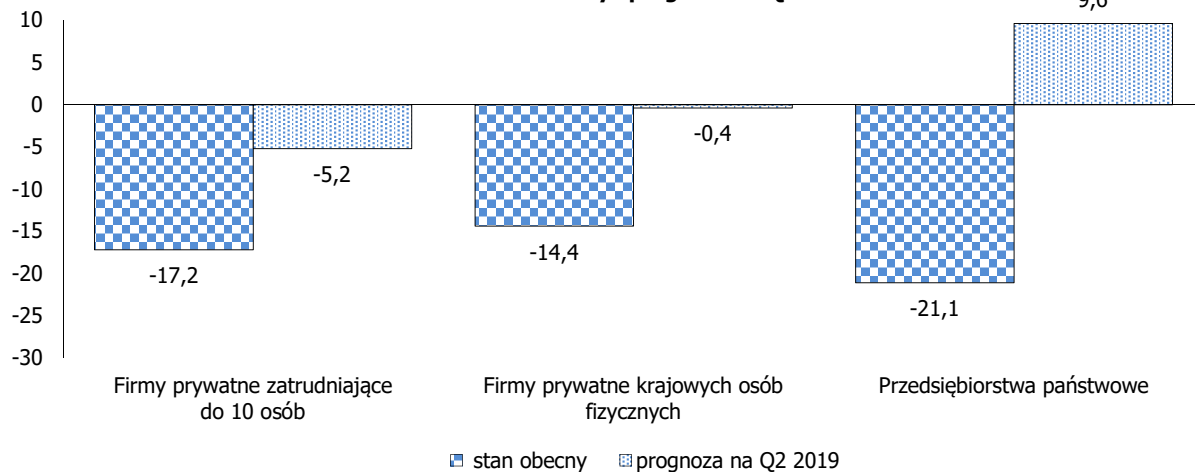
**Sytuacja finansowa wg grup zatrudnienia -
stan obecny i prognoza na Q2 2019**

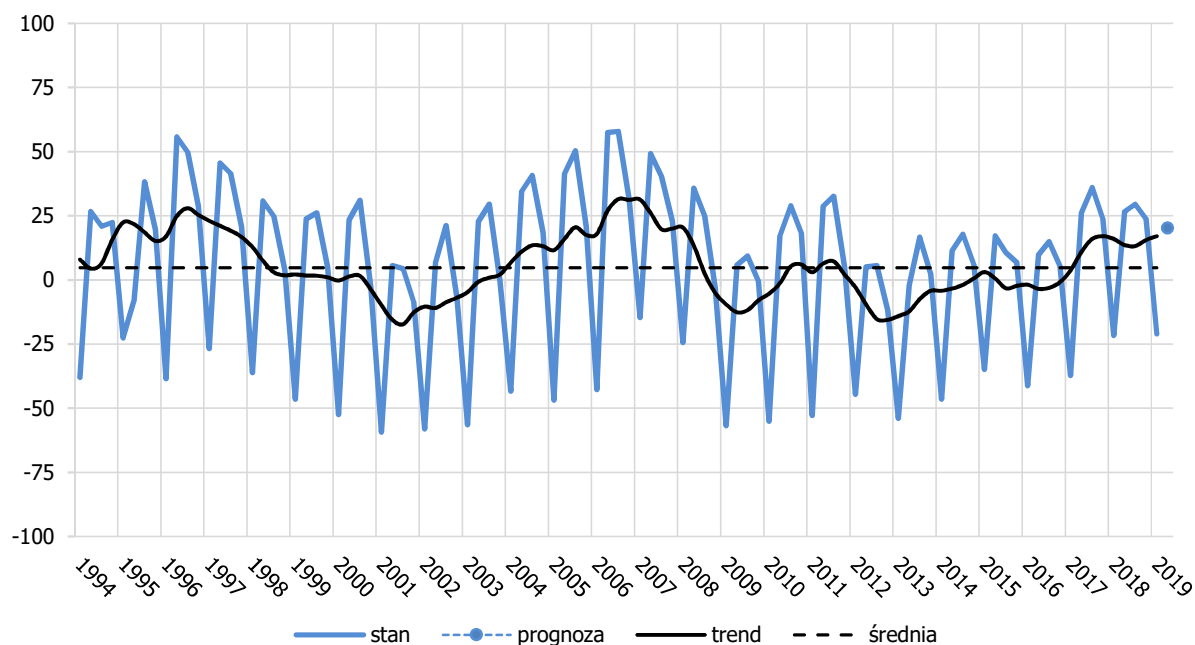
**Sytuacja finansowa wg rodzaju działalności -
stan obecny i prognoza na Q2 2019**

**Sytuacja finansowa wybranych grup zakładów budowlanych -
stan obecny i prognoza na Q2 2019**

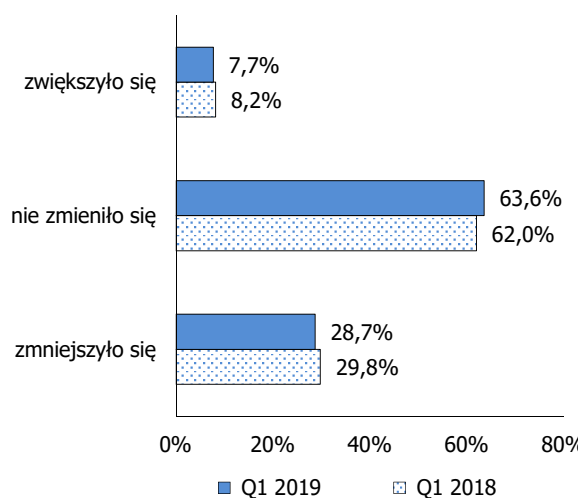

7) Wykorzystanie mocy produkcyjnych

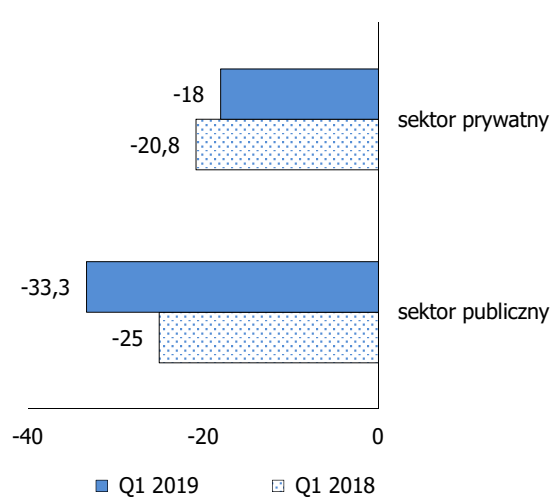

	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	Q1 2019	Q2 2019
stan	-21.6	26.6	29.5	23.8	-21.0	
prognoza						20.1

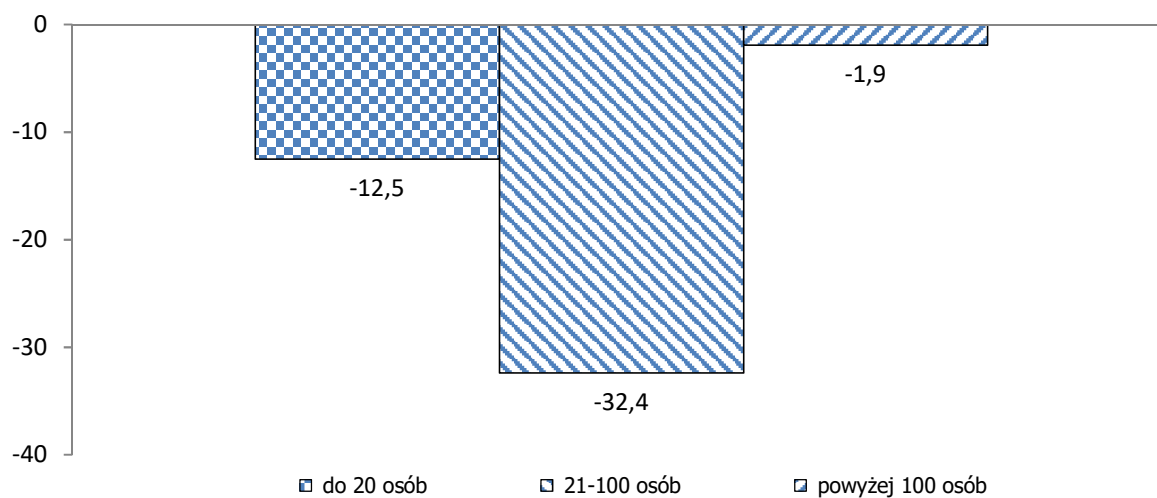
Wykorzystanie mocy produkcyjnych - składowe salda

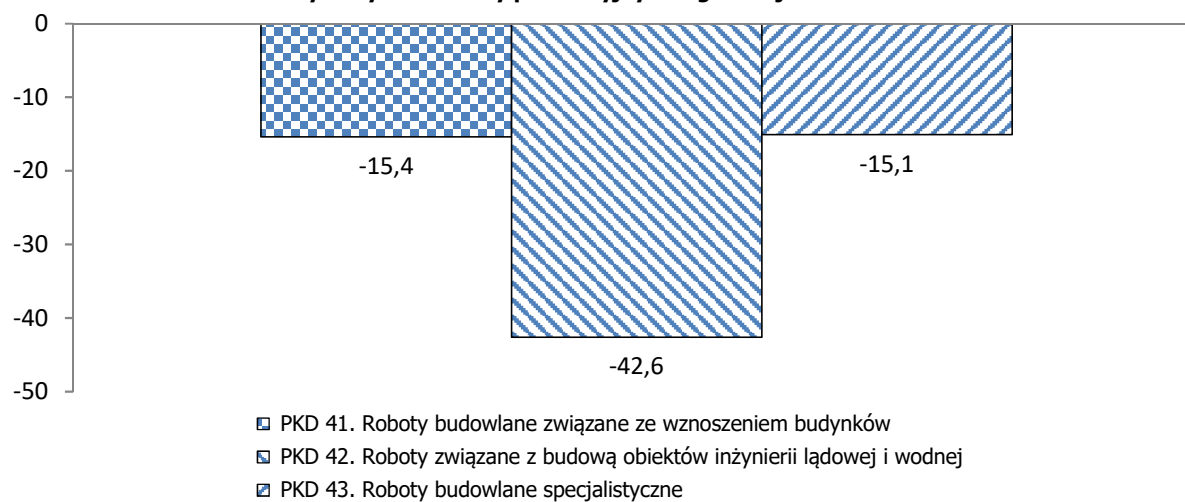
Wykorzystanie mocy produkcyjnych - saldo wg sektorów własnościowych

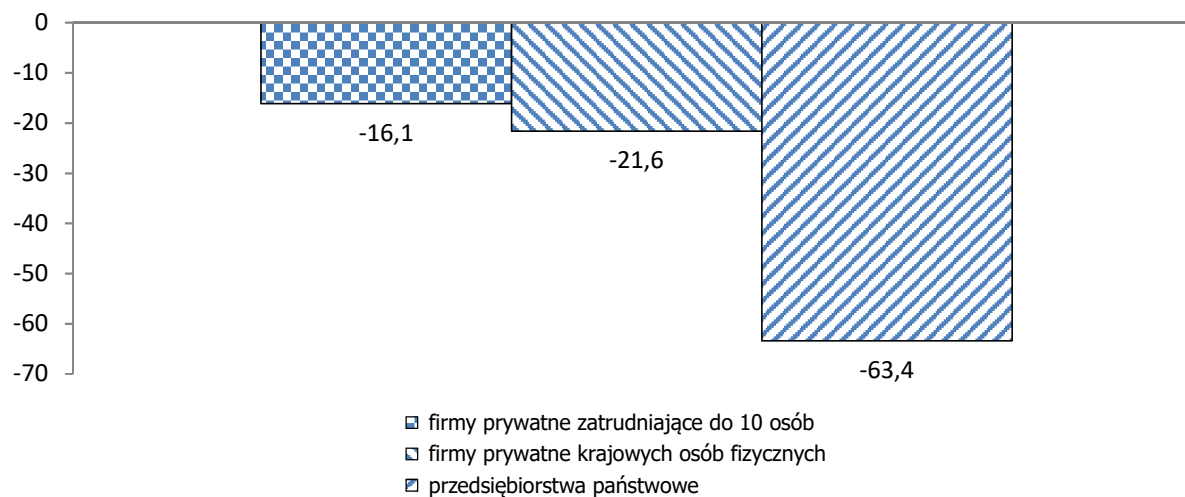
Wykorzystanie mocy produkcyjnych wg grup zatrudnienia

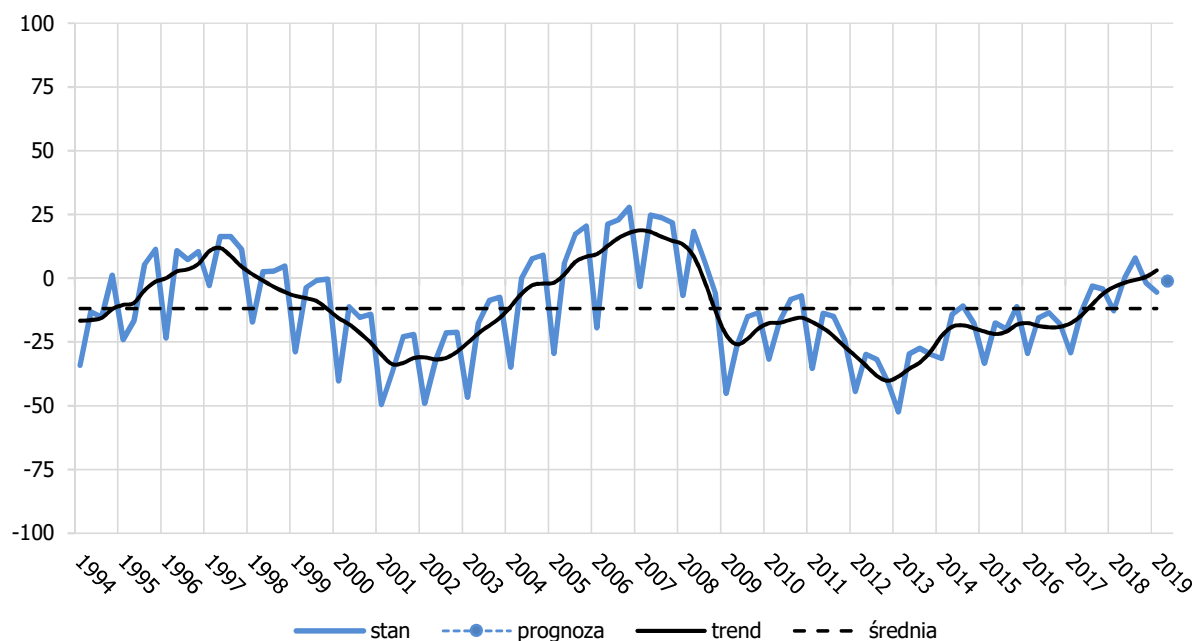
Wykorzystanie mocy produkcyjnych wg rodzaju działalności

Wykorzystanie mocy produkcyjnych w wybranych grupach zakładów budowlanych

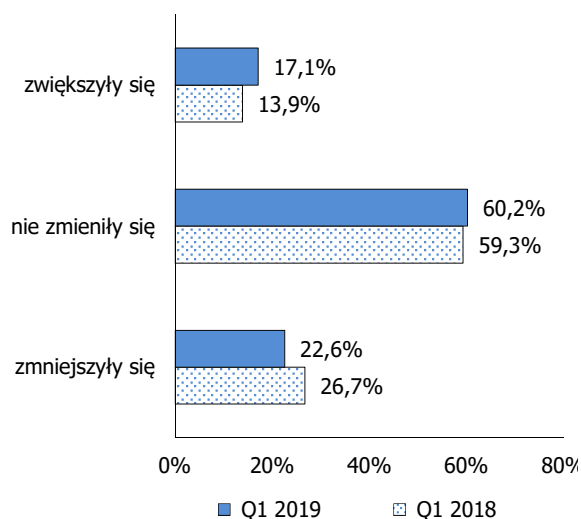

8) Nakłady inwestycyjne

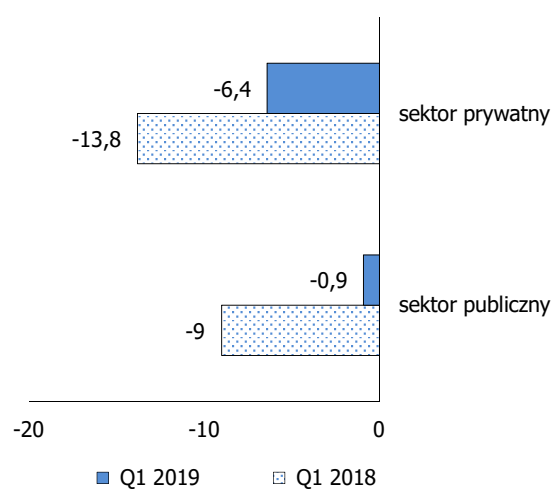

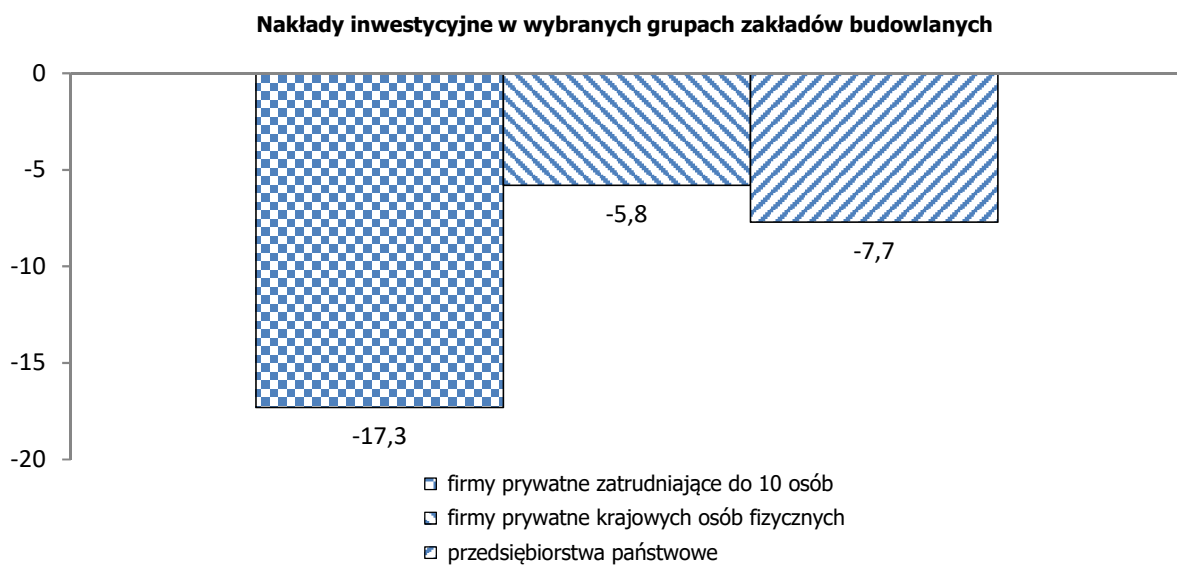
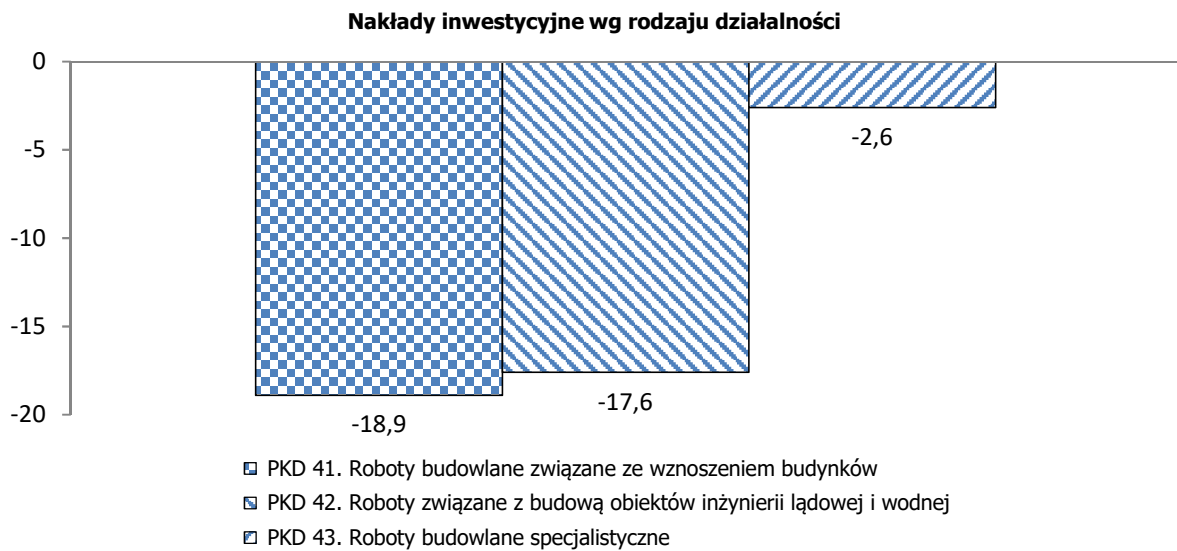
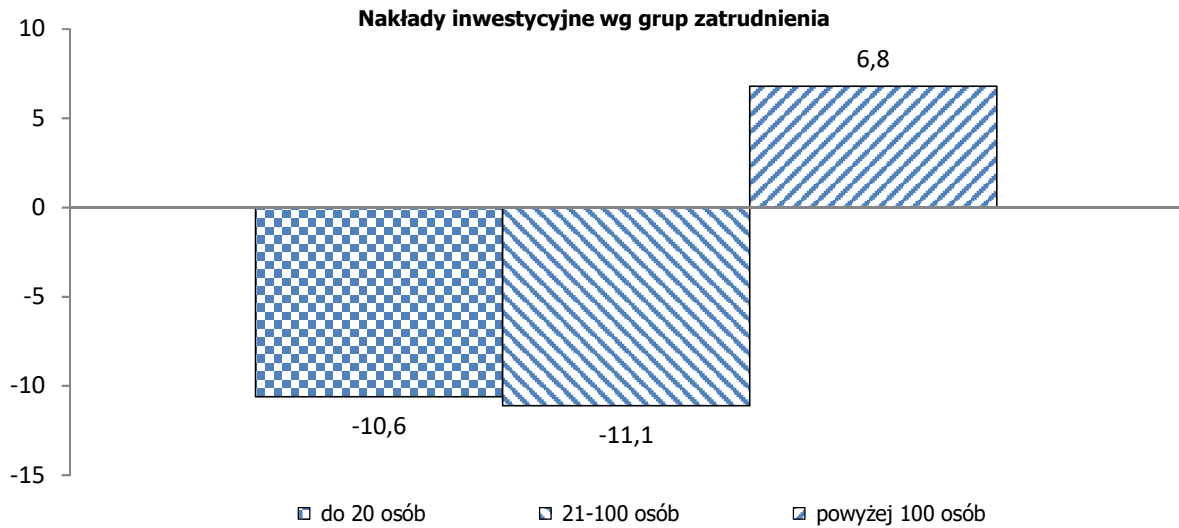
	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	Q1 2019	Q2 2019
stan	-12.8	0.1	7.9	-1.8	-5.5	
prognoza						-1.2

Nakłady inwestycyjne - składowe salda

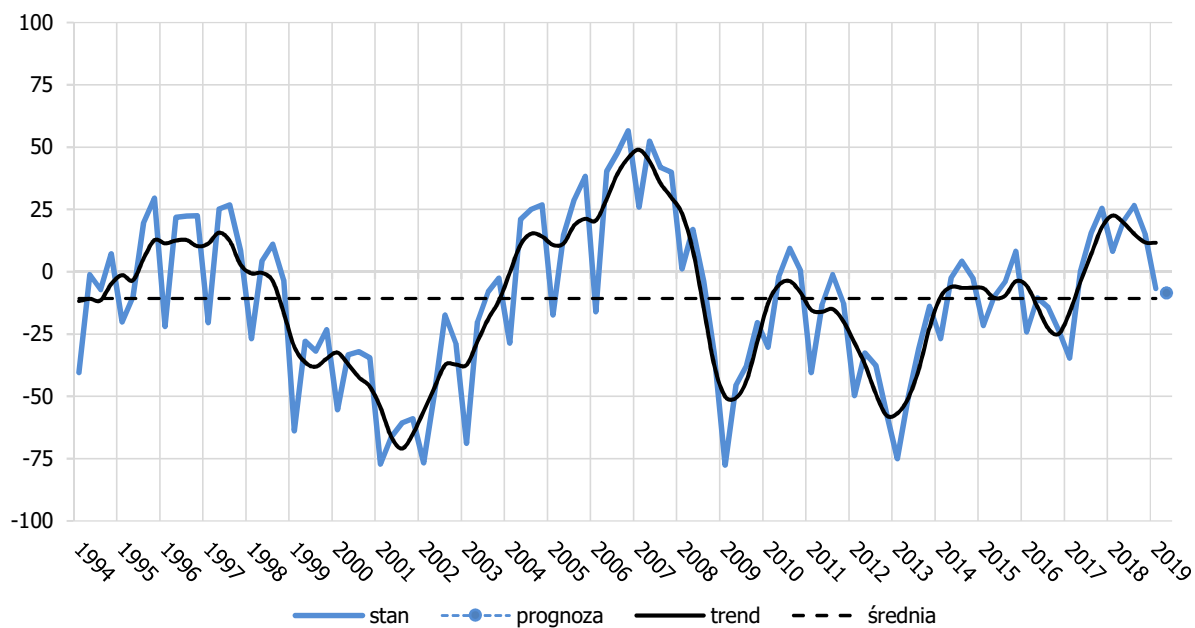

Nakłady inwestycyjne - saldo wg sektorów własnościowych

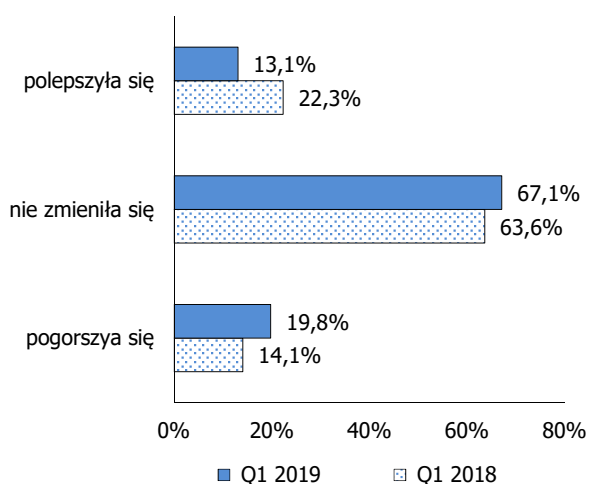

9) Ogólna sytuacja gospodarcza

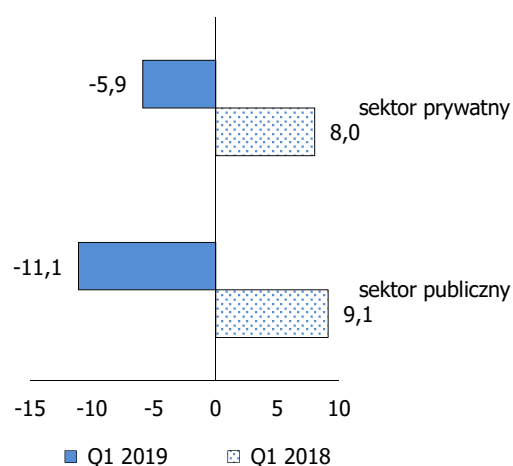

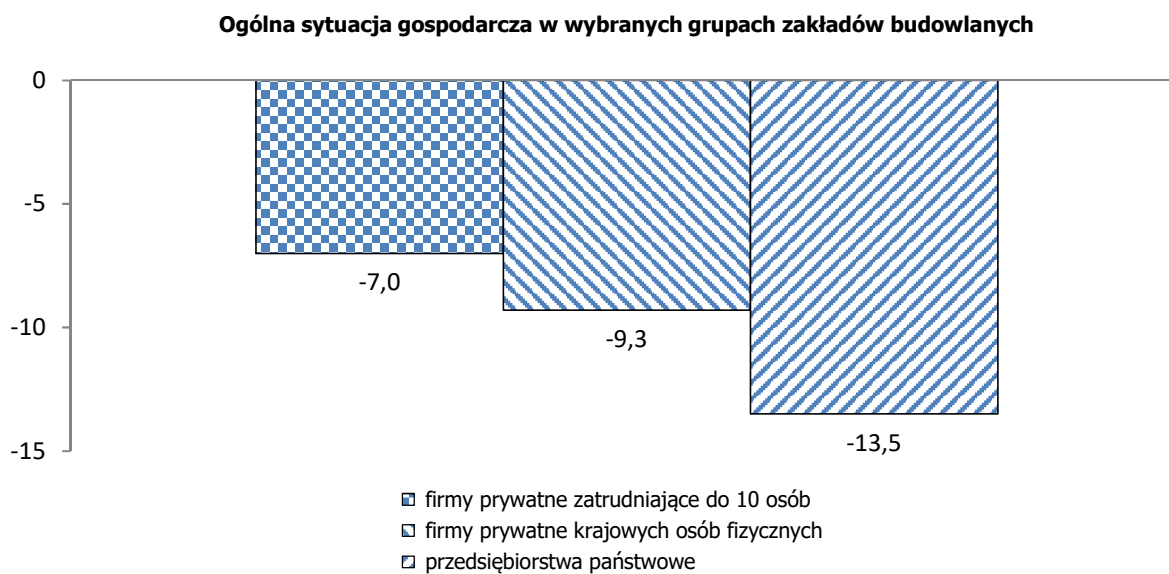
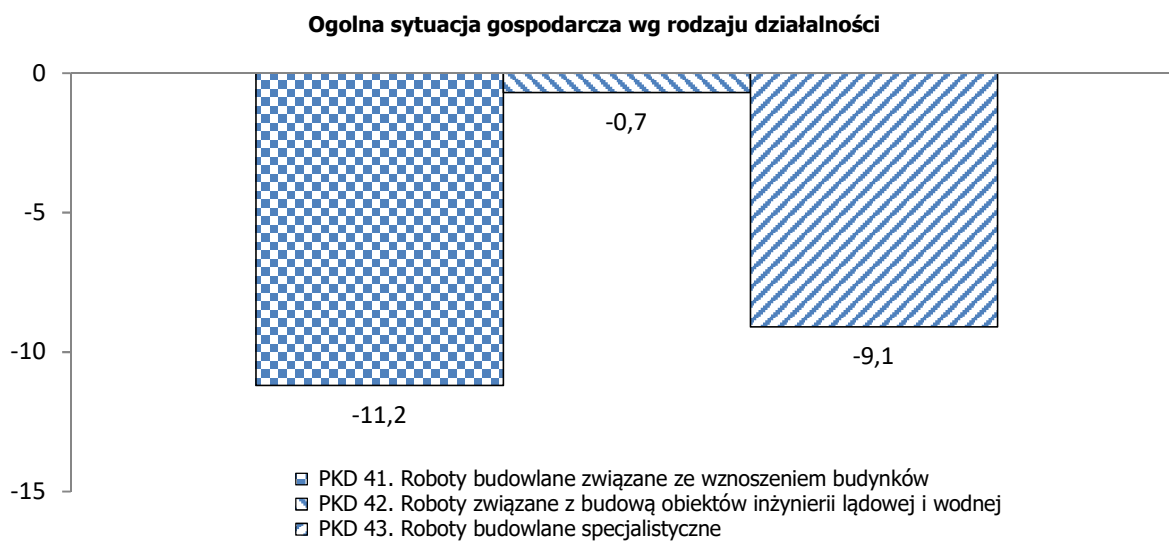
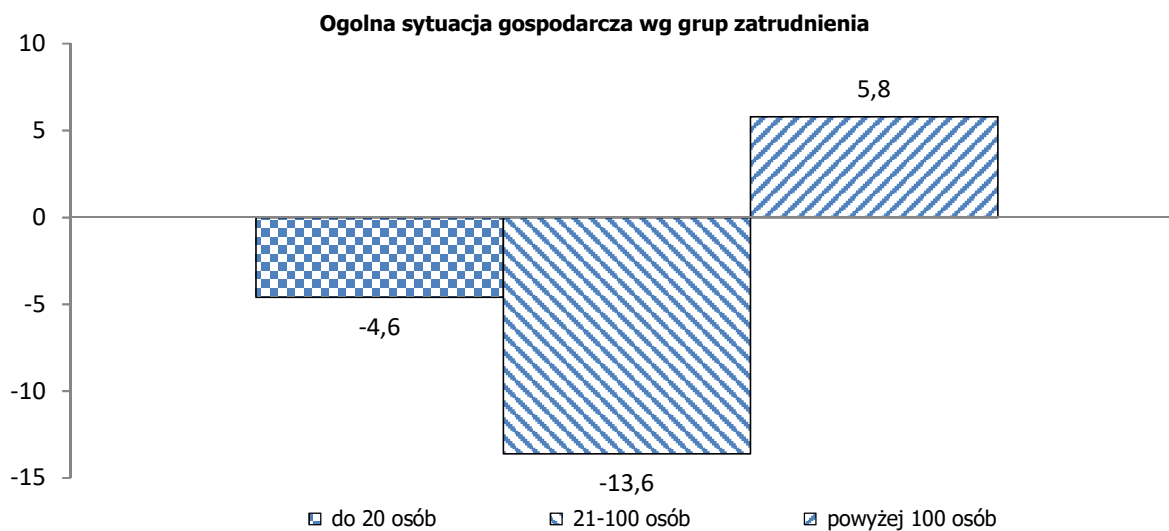
	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	Q1 2019	Q2 2019
stan	8.2	20.4	26.6	15.1	-6.7	
prognoza						-8.6

Ogólna sytuacja gospodarcza -
składowe salda

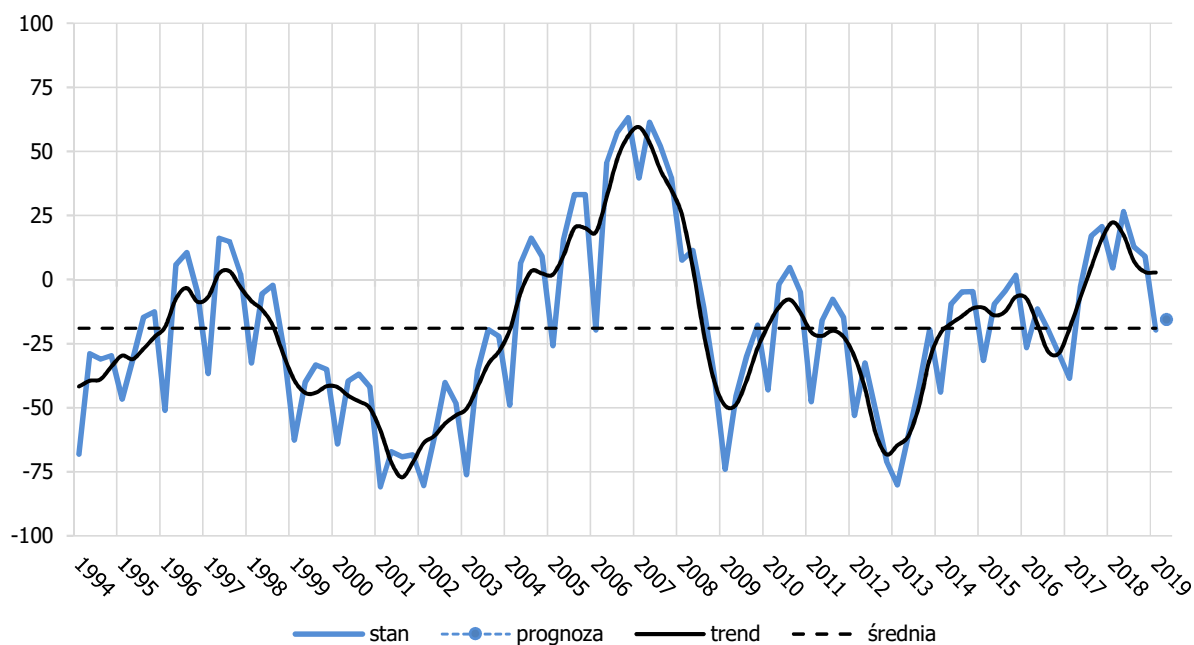

Ogólna sytuacja gospodarcza -
saldo wg sektorów własnościowych

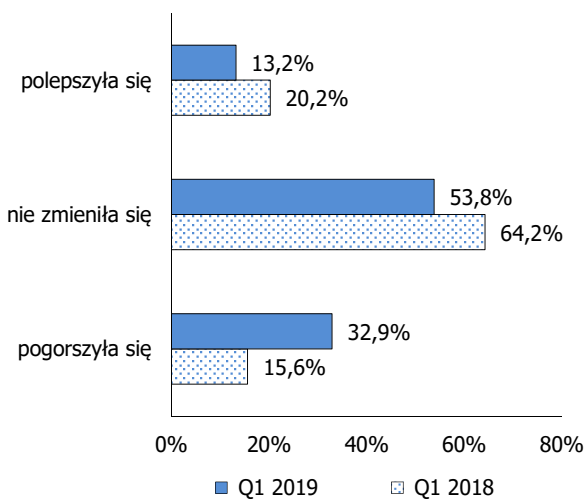

10) Sytuacja budownictwa

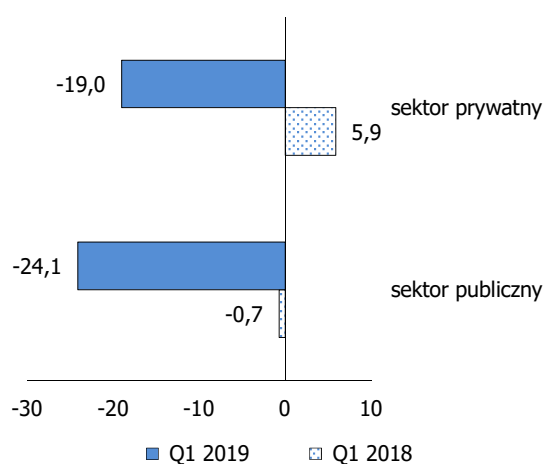

	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018	Q1 2019	Q2 2019
stan	4.6	26.6	12.7	9.0	-19.7	
prognoza						-15.7

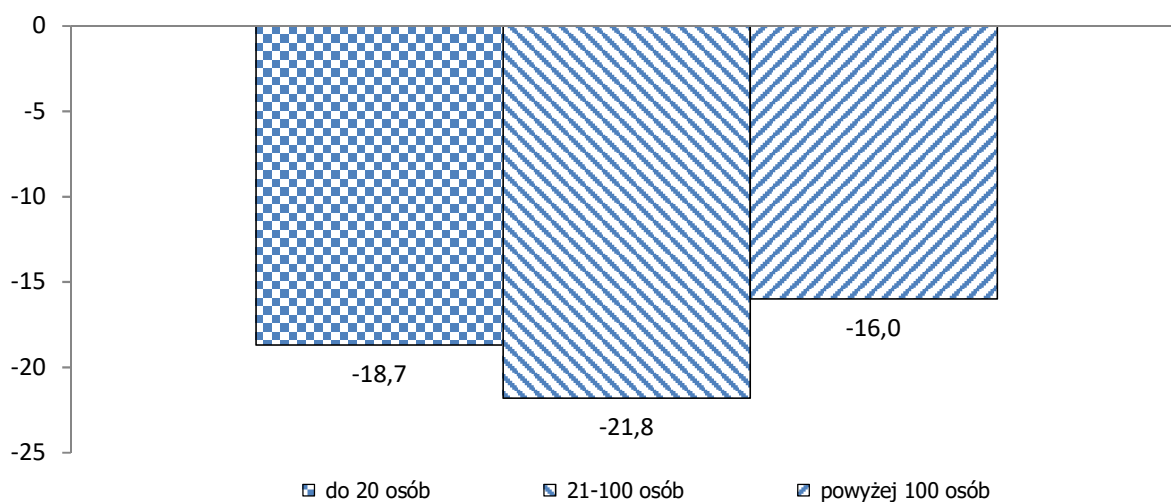
Sytuacja budownictwa -
składowe salda

Sytuacja budownictwa -
saldo wg sektorów własnościowych

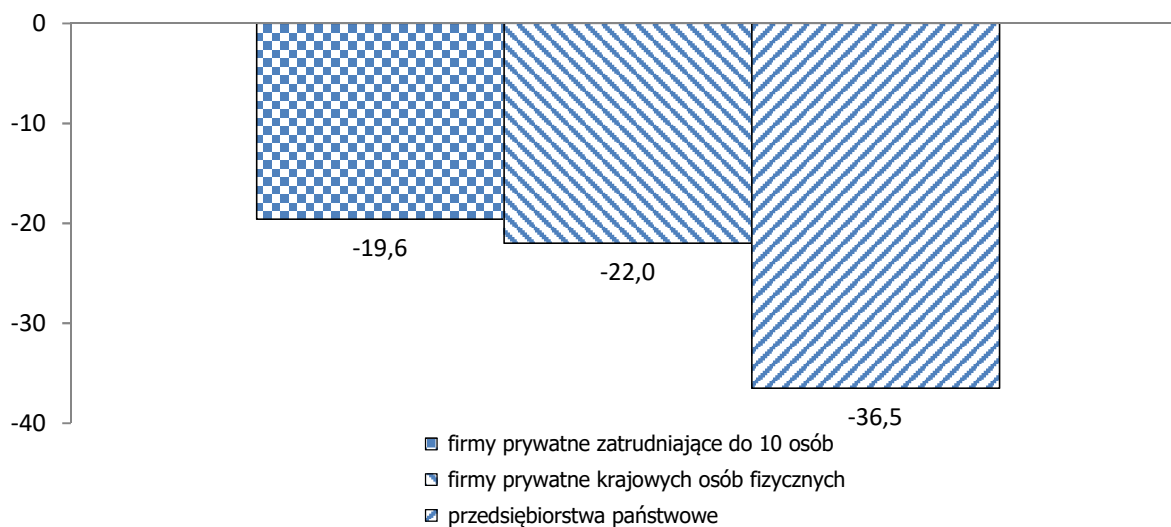
Sytuacja budownictwa wg grup zatrudnienia

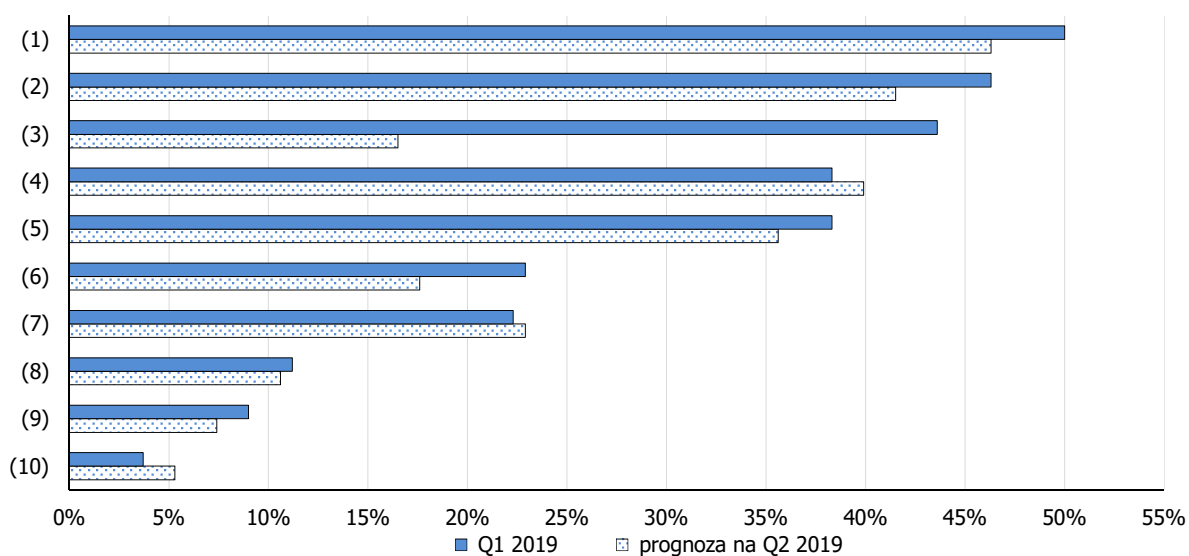
Sytuacja budownictwa wg rodzaju działalności

Sytuacja budownictwa wg wybranych grup zakładów budowlanych

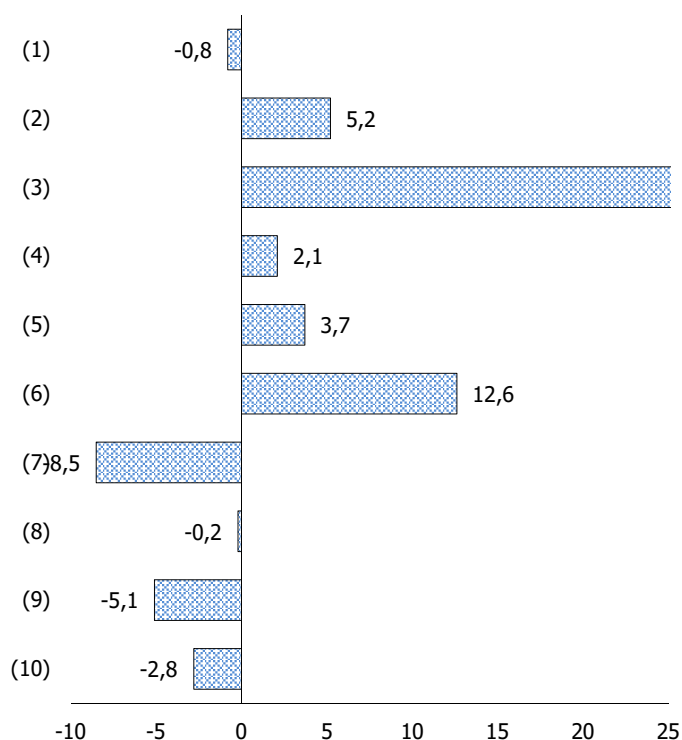

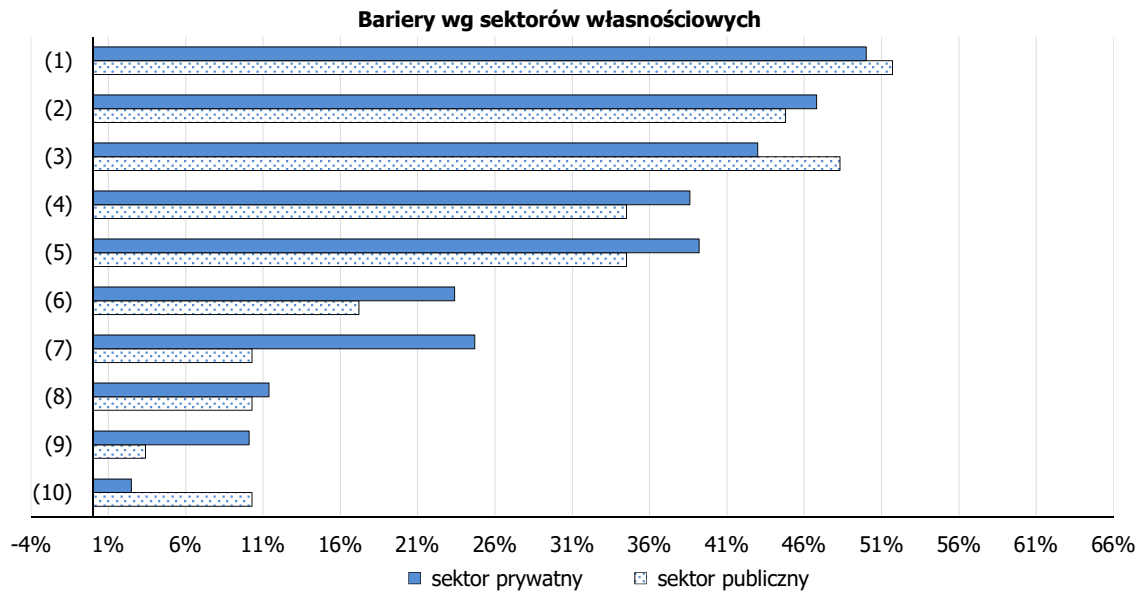
11) Bariery aktywności gospodarczej

- (1) ceny surowców i materiałów
- (2) obciążenia podatkowe
- (3) niekorzystne warunki pogodowe
- (4) konkurencja wewnątrz gałęzi
- (5) niestabilność przepisów prawnych
- (6) niedostateczny popyt
- (7) zatory płatnicze
- (8) trudności w uzyskaniu kredytu
- (9) inne
- (10) nie ma barier

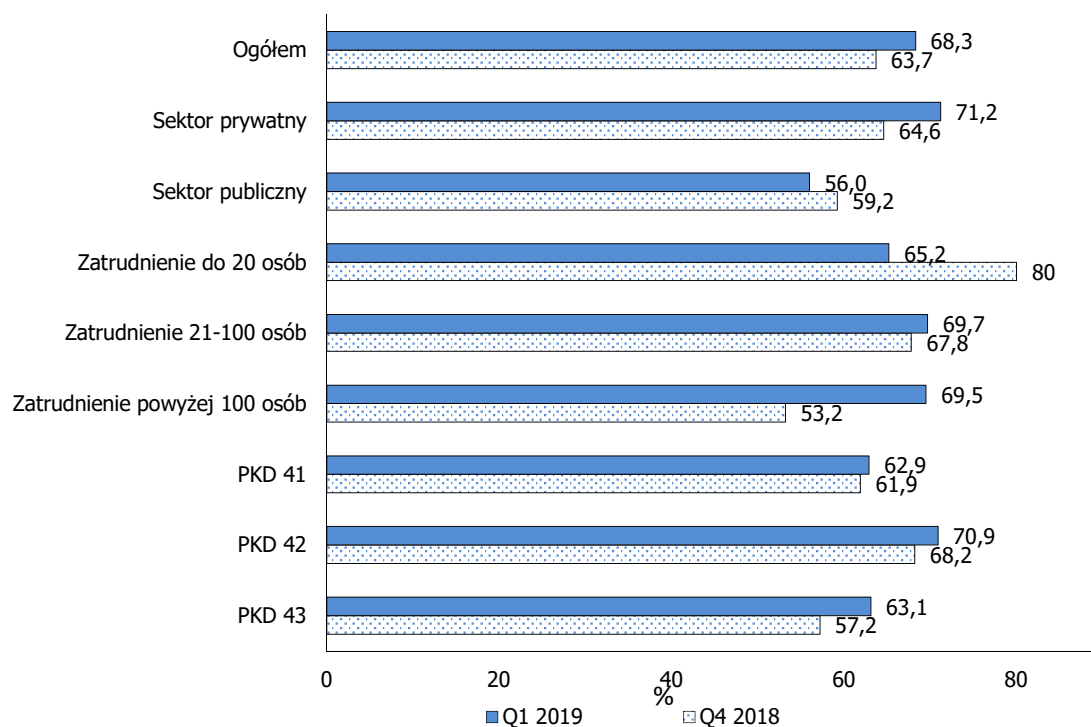
Q1 2019 w porównaniu z Q4 2018 (w punktach procentowych)

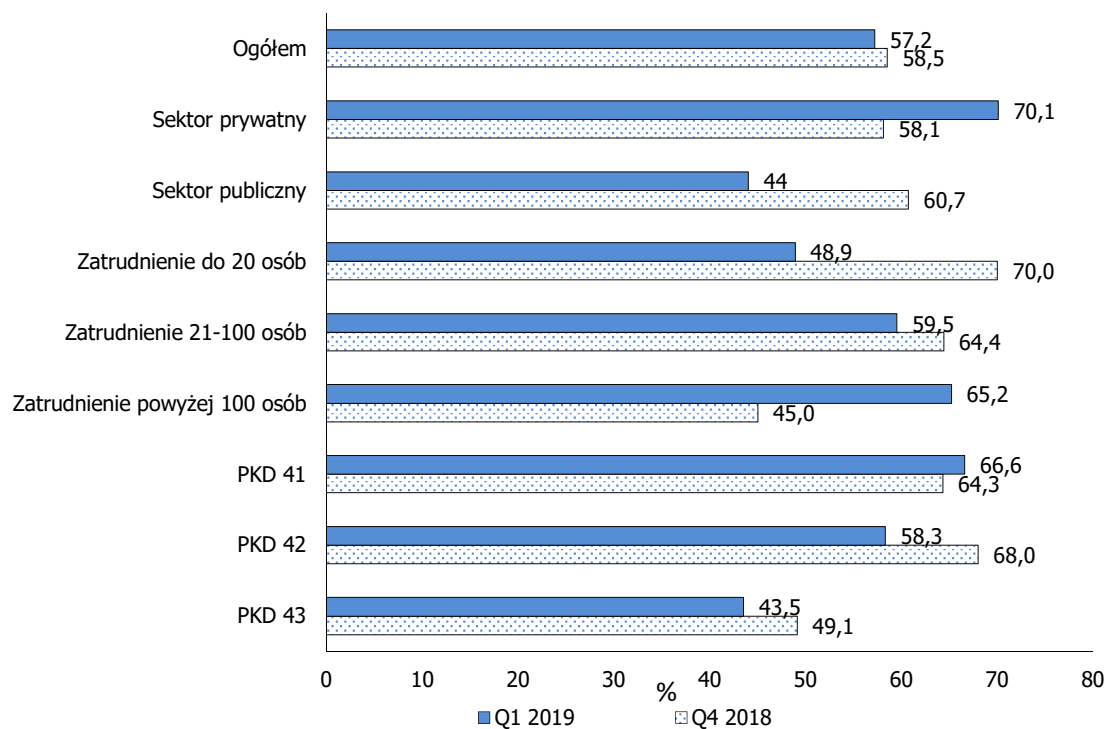

- (1) ceny surowców i materiałów
- (2) obciążenia podatkowe
- (3) niekorzystne warunki pogodowe
- (4) konkurencja wewnątrz gałęzi
- (5) niestabilność przepisów prawnych
- (6) niedostateczny popyt
- (7) zatory płatnicze
- (8) trudności w uzyskaniu kredytu
- (9) inne
- (10) nie ma barier

Częste lub bardzo częste trudności ze znalezieniem pracowników o wysokich kwalifikacjach

Częste lub bardzo częste trudności ze znalezieniem pracowników o niskich kwalifikacjach

III. SUMMARY

In the first quarter of 2019, the general indicator of the economic situation in construction (IRGCON) amounts to -3.2, lower by 6 points compared to the first quarter of last year. The trend of the business climate index has been decreasing for over a year.

A particularly large drop in the business climate indicator compared to the first quarter of the previous year occurs in the group of enterprises employing 21-100 people (a decrease by 29 points) and performing works related to the construction of buildings (PKD 41 - a decrease by 19 points).

The production trend - after a drop at the beginning of last year - remains at a level close to the fixed one. In all analyzed groups of enterprises, production balances are negative. The highest balances, equal to -11.6 and -14.0, are found in groups of enterprises employing over 100 persons and performing works related to the construction of buildings (PKD 41), the lowest balance of -90.4 in the group of state-owned enterprises.

Since the beginning of last year, the trend of orders in total terms has remained unchanged. Only in the case of export orders there is an improvement. Among the analyzed groups of construction companies, the only group with a positive total order balance, equal to 2.1, is a group of enterprises performing works related to the construction of buildings (PKD 41). The lowest level of orders (balance equal -61.6) occurs in the group of state-owned enterprises.

The financial situation of the construction enterprises quickly improved during 2017, but from the beginning of 2018 has not changed. The worst assessment of financial condition is observed among civil engineering (PKD 42, balance -31.2) and state-owned enterprises (balance -21.1). The companies employing over 100 persons assess their financial situation positively (balance 19,9).

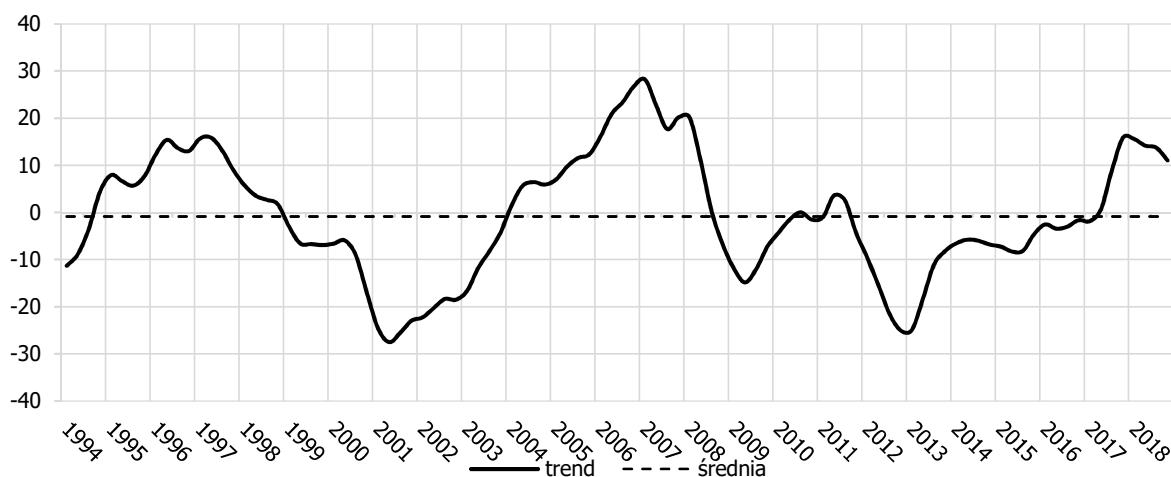
High prices of raw materials and materials are still the main barrier limiting the activity of construction companies, indicated by 50.0% of construction companies (50.8% in the previous quarter). The second barrier is again the excessive tax burden, however, currently indicated by 46.3% of the plants, i.e. by over 5 percentage points more than in the previous quarter. In comparison with the previous quarter, the share of enterprises showing the barrier of too low demand increased by as much as 13 percentage points.

The trend of evaluating the general economic situation, formulated by construction companies, has been decreasing since the beginning of last year. The current balance of economic assessments in total terms is smaller by as much as 15 points than in the first quarter of a year ago. Construction companies assess the situation in their own industry worse than the situation of the entire economy. The trend of building estimates is also decreasing. The current balance of building estimates in the private sector is -19.0 and in public -24.1. The worst assessments of construction come from a group of state-owned enterprises (balance sheet equals -36.5).

IV. KONIUNKTURA W BUDOWNICTWIE W 2018 ROKU - PODSUMOWANIE

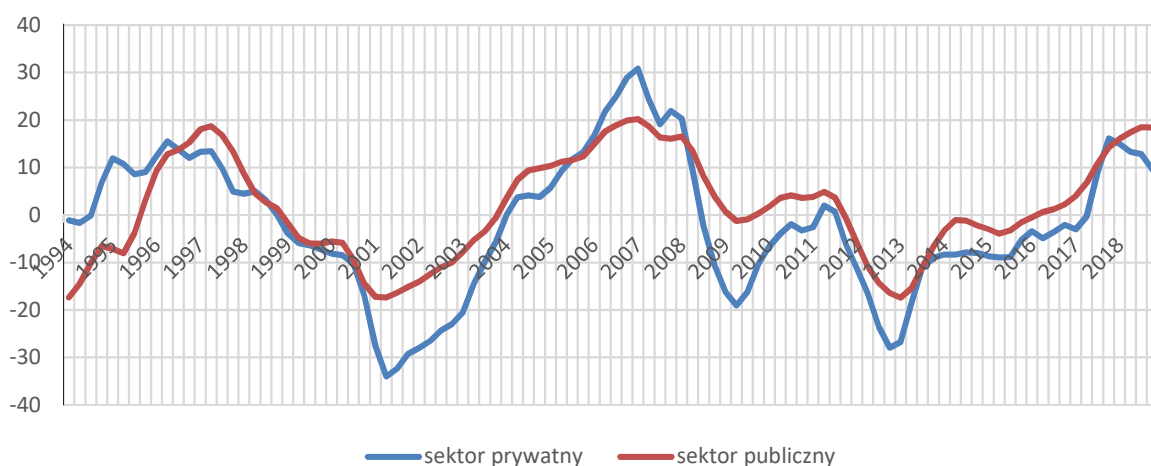
Na wykresie 1, który obrazuje długookresową tendencję koniunktury w budownictwie, od początku 2018 roku obserwuje się wyraźny trend spadkowy.

Wykres 1. Wskaźnik koniunktury w budownictwie

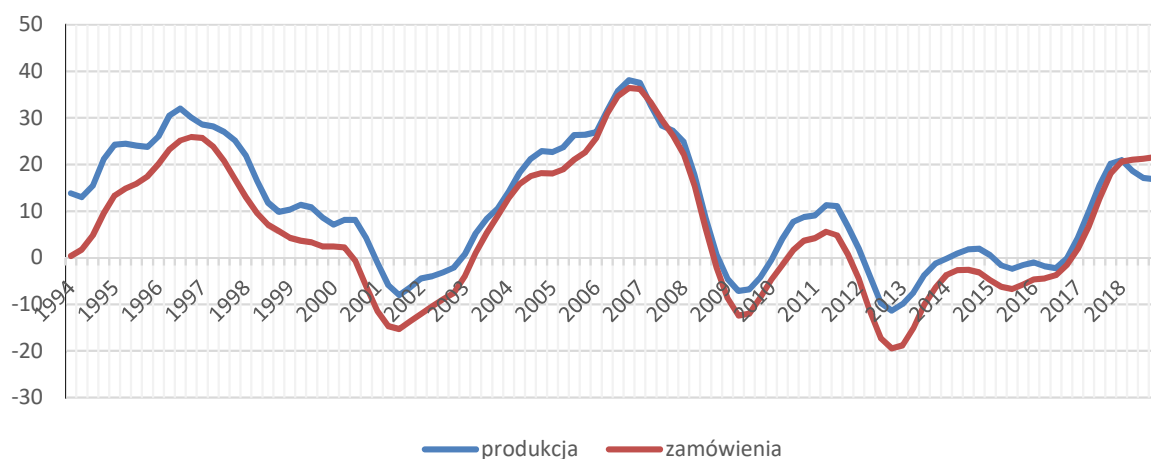

Lata 2014-2016 to okres stosunkowo stabilnej sytuacji w sektorze publicznym i dynamicznej w prywatnym. W ciągu 2017 roku nastąpiła wyraźna poprawa koniunktury zarówno w sektorze prywatnym, jak i publicznym. Na koniec 2017 roku wskaźnik koniunktury w sektorze prywatnym przekroczył wskaźnik sektora publicznego, jednak tylko chwilowo. Rok 2018 charakteryzował się trendem spadkowym, szczególnie silnym w przypadku sektora prywatnego.

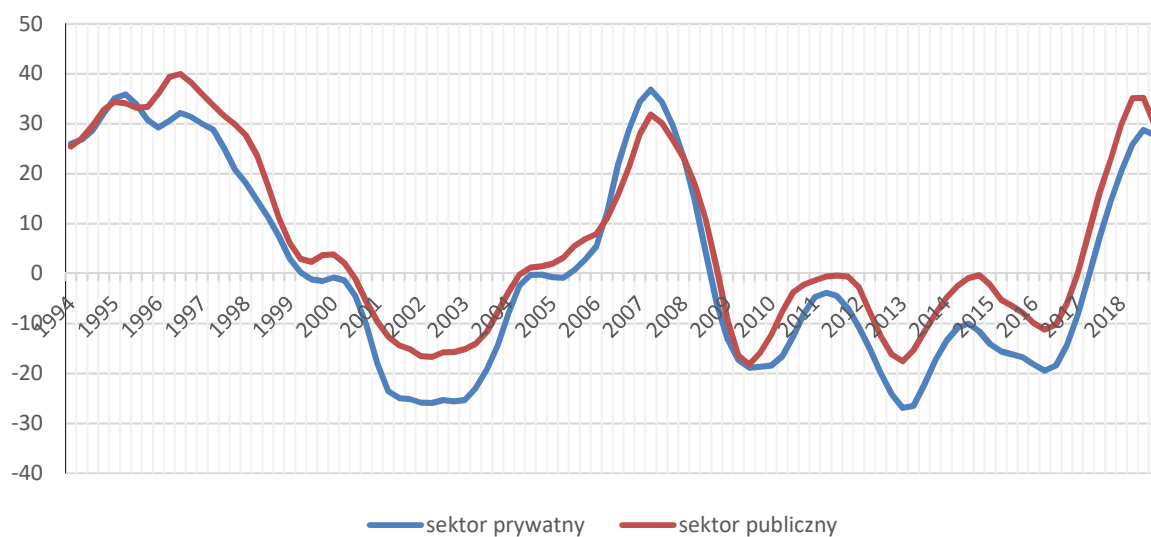
Wykres 2. Wskaźnik koniunktury w sektorze prywatnym i publicznym

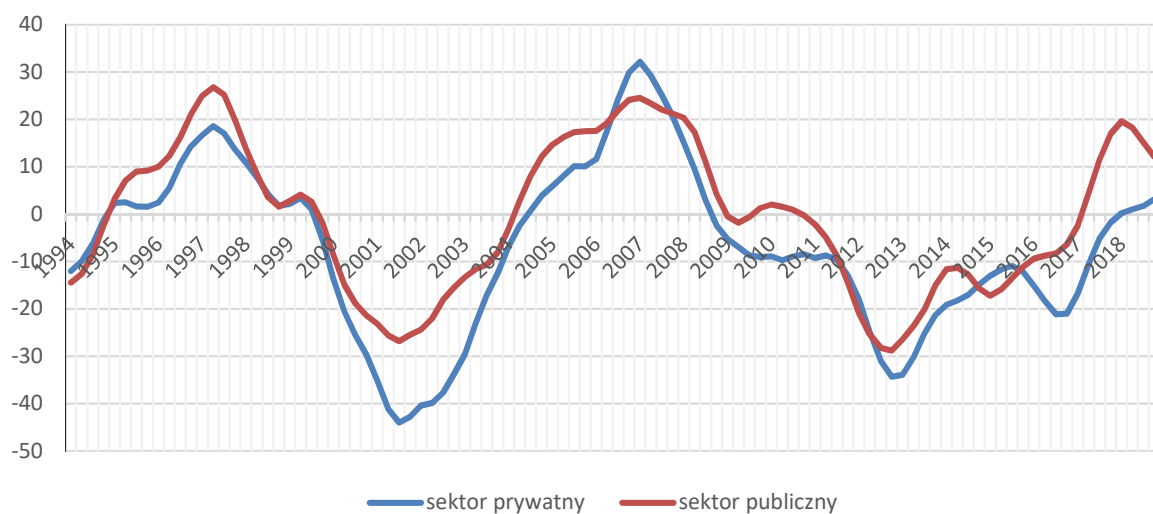
Wyniki ostatniego kwartału 2016 roku były bardzo optymistyczne, jeśli chodzi o produkcję i zamówienia ogółem. W ciągu całego 2017 roku zarówno trend produkcji, jak i trend zamówień wzrastały w szybkim tempie (wykres 3). Rok 2018 charakteryzował się trendem zamówień zbliżonym do stałego, natomiast trend produkcji zmienił kierunek na spadkowy.

Wykres 3. Produkcja i zamówienia ogółem

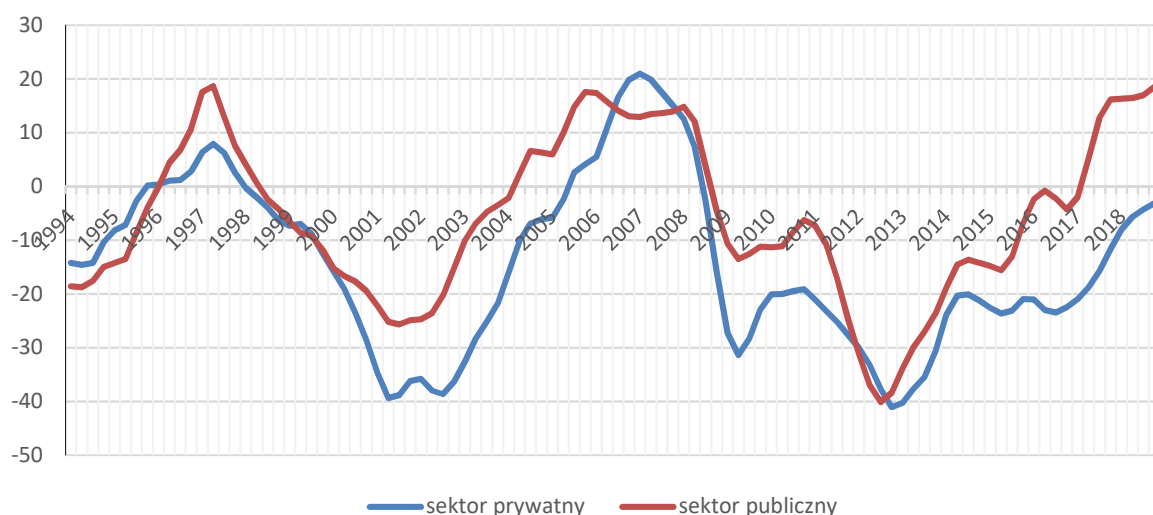
Jak pokazuje wykres 4, w drugiej połowie 2016 roku wystąpiły pierwsze sygnały odwrócenia niekorzystnej dla budownictwa tendencji niskich cen. W latach 2017-2018 nastąpił istotny wzrost cen zarówno w sektorze prywatnym, jak i publicznym, lecz podwyżki cen częściej występowały w przedsiębiorstwach publicznych niż w firmach prywatnych.

Wykres 4. Ceny usług budowlanych w sektorze prywatnym i publicznym

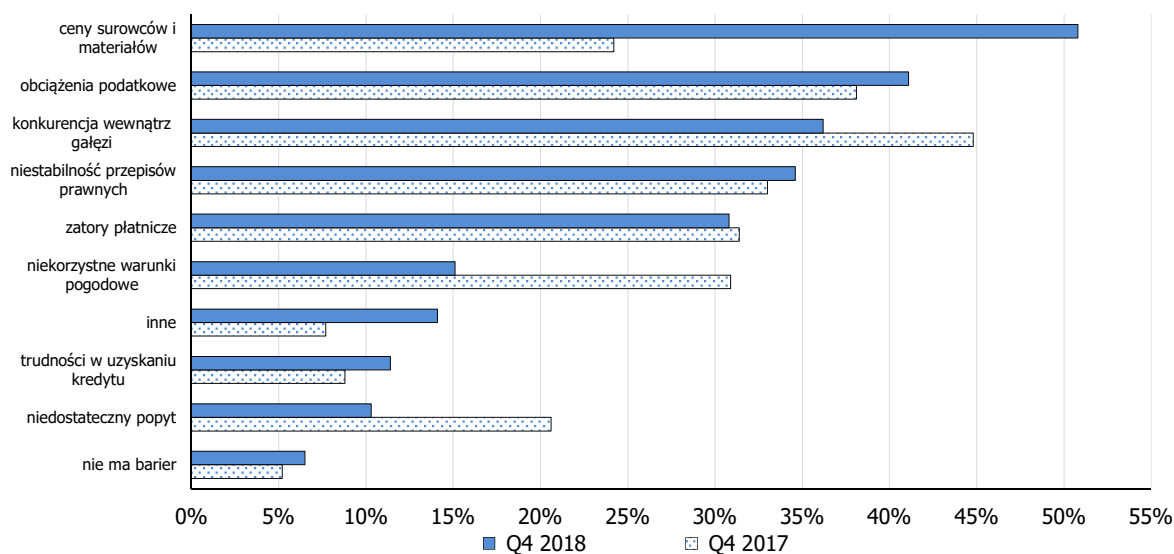
Pod względem sytuacji finansowej zakładów budowlanych, o ile 2016 rok był zdecydowanie gorszy dla firm prywatnych niż dla przedsiębiorstw publicznych, to już 2017 rok charakteryzował się w obu sektorach znaczącą poprawą. W dalszym ciągu występował dystans firm prywatnych od przedsiębiorstw publicznych, jednak w porównaniu z końcem 2016 roku nastąpiła jego istotna redukcja. W roku 2018 w sektorze publicznym nastąpiło odwrócenie trendu na spadkowy, a w sektorze prywatnym sytuacja finansowa w dalszym ciągu ulegała poprawie, w efekcie czego na koniec 2018 roku dystans obu sektorów zmniejszył się jeszcze bardziej.

Wykres 5. Sytuacja finansowa zakładów prywatnych i publicznych

Z wykresu 6 wynika, że pod względem nakładów inwestycyjnych najgorszy dla budownictwa po 1994 roku był rok 2012. Od początku 2013 roku do około połowy 2014 roku trend inwestycji w budownictwie, zarówno w sektorze prywatnym, jak publicznym, był rosnący. Lata 2015-2017 znacząco różnią się dla sektora prywatnego i publicznego. W przypadku sektora publicznego występował silny trend wzrostowy, podczas gdy w sektorze prywatnym dopiero w 2017 roku wystąpiła pewna poprawa, która miała kontynuację w 2018 roku. W 2018 roku, podobnie jak niemal w całym okresie od 1994 roku, więcej nakładów inwestycyjnych dokonywano w przedsiębiorstwach publicznych niż w firmach prywatnych.

Wykres 6. Nakłady inwestycyjne w sektorze prywatnym i publicznym

Wykres 7 przedstawia układ barier ograniczających aktywność produkcyjną zakładów budowlanych w ostatnim kwartale 2017 i 2018 roku. Konkurencja wewnątrz gałęzi dominowała wśród barier rozwoju branży budowlanej w 2017 roku, jednak w 2018 kluczową przeszkodą były ceny surowców i materiałów oraz obciążenia podatkowe.

Wykres 7. Bariery ograniczające aktywność zakładów budowlanych w latach 2017 i 2018

W ciągu całego 2016 roku zarówno oceny sytuacji panującej w budownictwie, jak oceny ogólnej sytuacji gospodarczej zmniejszały się w takim samym, szybkim tempie. Rok 2017 charakteryzował się pozytywnymi ocenami formułowanymi przez podmioty budowlane zarówno w odniesieniu do gospodarki, jak i własnego sektora. Odwrócenie tego trendu nastąpiło w 2018 roku - zarówno oceny budownictwa, jak i oceny całej gospodarki pogarszały się, przy czym szybsze tempo spadku dotyczyło budownictwa.

Wykres 8. Budownictwo na tle gospodarki